ZAKON O ODGOJU I OBRAZOVANjU U OSNOVNOJ ŠKOLI ("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 20/2017, 11/2024 i 17/2024)

ZAKON O ODGOJU I OBRAZOVANjU U OSNOVNOJ ŠKOLI

("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 20/2017, 11/2024 i 17/2024)

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1

(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnim školama (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje se djelatnost osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja u Županiji Zapadnohercegovačkoj (u daljnjem tekstu: Županija), kao dio jedinstvenog sustava odgoja i obrazovanja, a osobito sljedeće:

a) ciljevi odgoja i obrazovanja

b) načela odgoja i obrazovanja

c) djelatnost odgoja i obrazovanja

d) prava i obveze učenika

e) prava i obveze roditelja/skrbnika

f) prava i obveze zaposlenika škola

g) upravljanje školom

h) pedagoška dokumentacija i evidencija

i) nadzor

j) zaštita prava i kaznene odredbe

k) prijelazne i završne odredbe.

(2) Javne ustanove koje obavljaju djelatnost osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja su osnovne škole i druge pravne osobe koje imaju odobrenje za rad nadležnog tijela (u daljnjem tekstu: osnovna škola).

(3) Djelatnost odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi obuhvaća obvezno osnovnoškolsko obrazovanje i odgoj učenika te druge oblike odgoja i obrazovanja i od posebnog je društvenog interesa.

(4) Odredbe važećeg županijskog zakona o ustanovama primjenjuju se na djelatnost odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(5) Nazivi i drugi izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednako na muški i ženski rod.

(6) U obavljanju djelatnosti odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi zabranjuje se diskriminacija svih sudionika po bilo kojoj osnovi. Ministar obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije (u daljnjem tekstu: ministar) donosi smjernice za prepoznavanje diskriminacije u obrazovanju.

Članak 2

(Nadležnost osnovne škole)

(1) Na temelju javnih ovlasti osnovna škola obavlja sljedeće poslove:

a) upise i ispise iz škole s vođenjem odgovarajuće dokumentacije i evidencije

b) organizaciju i izvođenje nastave te drugih oblika odgojno-obrazovnog rada s učenicima te vođenje odgovarajuće evidencije

c) vrednovanje i ocjenjivanje učenika i vođenje evidencije o tome, kao i o učeničkim postignućima

d) izricanje i provođenje pedagoških mjera

e) organizaciju i provođenje predmetnih i razrednih ispita

f) izdavanje javnih isprava i drugih uvjerenja

g) upisivanje podataka o odgojno-obrazovnom radu u pedagošku dokumentaciju i evidenciju.

(2) Ako škola u svezi s poslovima iz stavka (1) ovog članka ili drugim poslovima koje na temelju zakona obavlja na osnovi javnih ovlasti odlučuje o pravu, obvezi ili pravnom interesu učenika, roditelja/skrbnika učenika ili druge fizičke ili pravne osobe, dužna je postupati u skladu s odredbama važećeg zakona o upravnom postupku i ovog Zakona.

(3) Za provođenje istraživanja ili drugih aktivnosti drugih osoba ili organizacija u osnovnoj školi, potrebna je prethodna suglasnost Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

POGLAVLJE II.

CILJEVI I NAČELA ODGOJA I OBRAZOVANJA U OSNOVNOJ ŠKOLI

Članak 3

(Ciljevi odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi)

Ciljevi odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi su:

a) omogućavanje pristupa znanju kao temelju za razumijevanje sebe, drugoga i svijeta u kojem se živi

b) osiguravanje optimalnog razvoja za svaku osobu u skladu s njenim uzrastom, mogućnostima i sposobnostima

c) promicanje poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda te priprava svake osobe za život u društvu koje poštuje načela demokracije i vladavine zakona

d) razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), vlastitoj nacionalnoj i kulturnoj samosvijesti, jeziku i nasljeđu na način koji je u skladu s civilizacijskim postignućima, upoznajući i poštujući druge i drugačije, poštujući

različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, snošljivost i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u BiH i u svijetu

e) osiguravanje jednakih mogućnosti za obrazovanje i mogućnost izbora na svim razinama obrazovanja bez obzira na spol, rasu, nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno podrijetlo i status, obiteljski status, vjeroispovijest, tjelesne i druge osobine

f) postizanje kvalitetnog obrazovanja za građane

g) stjecanje temeljnih obrazovnih kompetencija učenika te odgajanje učenika u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima

h) postizanje standarda znanja koji se mogu uspoređivati na međusobnoj, europskoj i svjetskoj razini te koji osiguravaju uključivanje i nastavak školovanja u europskom i svjetskom obrazovnom sustavu

i) osposobljavanje učenika za cjeloživotno učenje.

Članak 4

(Načela odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi)

Načela odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi su:

a) osnovno školsko obrazovanje je obvezno za sve učenike u Županiji, osim osnovnoškolskog obrazovanja u umjetničkim i športskim programima

b) odgoj i obrazovanje u osnovnoj školi temelji se na jednakosti obrazovnih prilika za sve učenike prema njihovim sposobnostima

c) odgoj i obrazovanje u osnovnoj školi temelji se na visokoj kvaliteti obrazovanja i usavršavanja svih neposrednih nositelja djelatnosti odgoja i obrazovanja, odnosno učitelja, stručnih suradnika, ravnatelja te ostalih zaposlenika

d) odgoj i obrazovanje u osnovnoj školi je besplatno za sve učenike što podrazumijeva osiguranje uvjeta za slobodan pristup i sudjelovanje u obrazovanju, omogućavanje besplatnih udžbenika i drugih didaktičkih materijala kojim škola raspolaže

e) rad u školi temelji se na vrednovanju svih sastavnica odgojno-obrazovnog i školskog rada te samovrednovanju neposrednih i posrednih nositelja djelatnosti odgoja i obrazovanja u školi radi postizanja najkvalitetnijeg obrazovnog i pedagoškog standarda

f) djelatnost odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi temelji se na autonomiji planiranja i organizacije rada, slobodi pedagoškog i metodičkog rada u skladu s ovim Zakonom, Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu - Okvirni zakon), nastavnim planovima i kurikulima te Županijskim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja

g) stjecanje osnovnoškolskog obrazovanja temelj je za vertikalnu i horizontalnu prohodnost u sustavu odgoja i obrazovanja u Županiji, BiH i šire

h) djelatnost odgoja i obrazovanja u školi temelji se na partnerstvu svih odgojno-obrazovnih čimbenika na lokalnoj i regionalnoj razini.

POGLAVLJE III.

DJELATNOST ODGOJA I OBRAZOVANJA U OSNOVNOJ ŠKOLI

Odjeljak A. Županijskim pedagoški standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, financiranje, uporaba jezika i pisma i vjeronauk

Članak 5

(Županijskim pedagoški standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja)

(1) Županijskim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja utvrđuju se materijalni, kadrovski, zdravstveni, tehnički, informatički i drugi uvjeti za optimalno ostvarivanje nastavnih planova i kurikuluma radi osiguravanja jednakih uvjeta poučavanja i učenja te cjelovitog razvoja odgojno-obrazovnog sustava u Županiji.

(2) Županijske pedagoške standarde osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja donosi Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u

daljnjem tekstu: Vlada).

Članak 6

(Sredstva za financiranje odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi)

(1) Sredstva za ostvarivanje uvjeta utvrđenih člankom 5. stavak (1) ovog Zakona osiguravaju se Proračunom Županije, proračunom jedinice lokalne samouprave na čijem području se škola nalazi i iz drugih izvora.

(2) U Proračunu Županije osiguravaju se sredstva:

a) za plaće i naknade potrebnog broja učitelja, stručnih suradnika i drugih zaposlenika, njihovo neprekidno usavršavanje te za uvjete njihova rada u skladu s važećim zakonskim propisima u Županiji

b) za povećane troškove u obrazovanju darovitih učenika, učenika u umjetničkim programima, učenika na jeziku naroda koji je u manjini u Županiji, učenika s teškoćama u razvoju, za programe rada vježbaonica i eksperimentalnih osnovnih škola te za organiziranje i provođenje natjecanja učenika

c) za djelatnost organizacija i institucija te informacijske sustave koji su od interesa za osnovno školstvo u cjelini

d) može i za druge namjene, u skladu s mogućnostima.

(3) U proračunu jedinice lokalne samouprave osiguravaju se sredstva:

a) za prijevoz učenika, uz sufinanciranje roditelja/ skrbnika

b) za održavanje škole u tehničko-organizacijskom smislu, u skladu s posebnim propisom koji donosi osnivač škole uz prethodnu suglasnost ministra

c) može i za druge namjene, u skladu s mogućnostima.

(4) Osnivač škole ili Ministarstvo osigurava učenicima besplatne udžbenike i druga nastavna pomagala ako su osigurana sredstva u Proračunu Županije.

(5) Izgradnja, obnova i opremanje škole kojoj je osnivač Županija ili jedinica lokalne samouprave može se financirati iz Proračuna

Županije i/ili iz proračuna jedinice lokalne samouprave te iz drugih izvora.

Članak 7

(Samostalna sredstva i raspoređivanje sredstava za financiranje osnovne škole)

(1) Sredstva iz Proračuna Županije i proračuna jedinica lokalne samouprave, sredstva osnivača i samostalna sredstva koriste se za financiranje osnovnog školstva u skladu s važećim zakonskim propisima.

(2) Osnovne škole mogu stjecati sredstva i prodajom usluga i roba na tržištu, najamninama, donacijama i drugim izvorima u skladu s važećim zakonom o riznici i važećim zakonom o proračunima u Županiji.

(3) Osnovna škola koja izvodi umjetnički ili športski program obrazovanja može stjecati sredstva od upisnina učenika.

(4) Uvjete, mjerila i način stjecanja sredstava iz stavaka (2) i (3) ovog članka utvrđuje škola posebnim propisom na koji suglasnost daje ministar.

Članak 8

(Utvrđivanje širih interesa od potreba utvrđenih županijskim pedagoškim standardima osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja)

(1) Općinsko/gradsko vijeće može utvrditi potrebe i interese društva u osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju i šire od potreba utvrđenih županijskim pedagoškim standardima osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

(2) Sredstva za provođenje potreba iz stavka (1) ovog članka osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne samouprave.

(3) Općinsko/gradsko vijeće može pojedinu školu na svom području proglasiti školom od posebnog interesa. Takva škola ne mora zadovoljavati minimum standarda utvrđenih važećim Županijskim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i

obrazovanja u dijelu formiranja razrednih odjela i broja učenika u odjelu.

Članak 9

(Jezici i pisma u nastavi)

(1) U odgoju i obrazovanju u osnovnim školama na području Županije rabe se jezici konstitutivnih naroda BiH te se nastava izvodi u skladu s Nastavnim planom i kurikulom u Županiji na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

(2) Posebnim propisima koje donosi Vlada uređuje se način izvođenja nastave iz materinskog jezika ili nacionalne skupine predmeta za pripadnike ostalih konstitutivnih naroda u BiH.

Članak 10

(Nastava za nacionalne manjine)

(1) Obrazovanje učenika pripadnika nacionalne manjine ostvaruje se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u BiH te u skladu s odredbama ovog Zakona.

(2) Ministar donosi nastavni plan i kurikul za nastavu materinskog jezika određene nacionalne manjine koji uključuje kulturu te manjine te književnost, povijest i geografiju. Prilikom donošenja nastavnog plana i kurikula treba konzultirati predstavnike dotične manjine.

(3) Učitelj zadužen za nastavu iz stavka (2) ovog članka mora poznavati taj jezik do razine potrebne za predavanje materinskog jezika.

Članak 11

(Vjeronauk)

(1) Pri upisu učenika u osnovnu školu roditelj/skrbnik učenika pismeno se izjašnjava o pohađanju nastave vjeronauka te bira neku od vrsta vjeronauka koje postoje u BiH.

(2) Za učenika čiji roditelj/skrbnik izabere određeni vjeronauk nastava vjeronauka postaje obvezan predmet do kraja osnovnoškolskog obrazovanja, osim ako roditelj/skrbnik na početku

školske godine ne zatraži prekid pohađanja nastave vjeronauka ili promjenu vrste vjeronauka.

(3) Za učenika koji ne pohađa nastavu vjeronauka škola organizira, u vremenu trajanja nastave vjeronauka, odgovarajući zamjenski predmet koji je propisan nastavnim planom i kurikulom.

Članak 12

(Pravo na obrazovanje inozemnih državljana i osoba bez državljanstva)

Inozemni državljanin i osoba bez državljanstva (apatrid) ima pravo stjecati obrazovanje u skladu s ovim Zakonom, konvencijama i sporazumima koje je BiH zaključila s drugim zemljama ili međunarodnim organizacijama kada nadležna institucija odobri boravak te osobe u BiH više od tri mjeseca.

Odjeljak B. Mreža osnovnih škola, osnivanje i prestanak rada osnovne škole

Članak 13

(Mreža osnovnih škola)

(1) Mrežom osnovnih škola utvrđuju se školske ustanove (matične i područne škole te područni odjeli) koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja u osnovnim školama na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim njihovim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje, područja na kojima se može osnovati škola, uključujući i programe za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama utvrđenih člankom 48. ovog Zakona.

(2) Mrežu osnovnih škola predlaže općinsko/gradsko vijeće za svoje područje, a utvrđuje Vlada.

(3) Odlukom o mreži osnovnih škola utvrđuju se sjedišta osnovnih škola, statusna obilježja, nazivi škola i mjesta u kojima se izvode programi odgoja i obrazovanja.

(4) Upisno područje je sastavni dio mreže škola.

(5) Upisno područje je prostorno područje s kojeg se učenik upisuje u određenu osnovnu školu na temelju prebivališta ili prijavljenog boravišta.

(6) Općinsko/gradsko vijeće je dužno donijeti odluku o upisnim područjima na području jedinice lokalne samouprave i odluku o mreži autobusnih stajališta za učenike.

(7) Odluka o upisnom području sadrži: naziv škole, naziv mjesta te nazive ulica iz kojih se učenici upisuju u određenu školu.

Članak 14

(Trajanje odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi)

(1) Odgoj i obrazovanje u osnovnoj školi traje devet godina.

(2) Odgoj i obrazovanje u osnovnoj školi počinje upisom u prvi razred i obvezno je za svu djecu, u pravilu, od šeste do petnaeste godine života.

(3) Osnovnoškolsko glazbeno obrazovanje traje šest godina i počinje upisom učenika u prvi razred osnovne glazbene škole istodobno s upisom učenika u četvrti razred osnovne škole. U osnovnoj glazbenoj školi može se organizirati i pripremni razred. U pripremni razred osnovne glazbene škole učenik se upisuje istodobno s upisom u treći razred osnovne škole.

(4) Odgojem i obrazovanjem u osnovnoj školi učenik stječe znanja, vještine, stavove i kompetencije za nastavak obrazovanja.

Članak 15

(Osnivanje osnovne škole)

(1) Osnovnu školu mogu osnovati Skupština Županije i općinska/gradska vijeća prema usvojenoj mreži osnovnih škola ako postoji društveno-ekonomska opravdanost za osnivanje.

(2) Prije donošenja odluke o osnivanju osnivač podnosi Ministarstvu zahtjev za prethodno pribavljenu suglasnost s elaboratom o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja osnovne škole. Na temelju tog elaborata Ministarstvo odlučuje o opravdanosti osnivanja škole i odlučuje o suglasnosti. Krajnji rok za podnošenje zahtjeva i elaborata je 31. siječnja tekuće kalendarske godine za narednu školsku godinu. Uz elaborat se prilaže i dokaz o uplati naknade za troškove ocjene elaborata. Naknada za troškove ocjene elaborata ne plaća se za škole iz stavka (1) ovog članka.

(3) Elaborat iz stavka (3) ovog članka sadrži podatke o osnivaču, naziv i sjedište, ciljeve osnivanja, dokaz o postojanju društveno-ekonomske opravdanosti za osnivanjem na području Županije, podatke o trajanju programa osnovnoškolskog obrazovanja, okvirni nastavni plan i kurikul, podatke o uvjetima propisanim standardima i normativima te podatke o načinu financiranja.

(4) Ocjenu društveno-ekonomske opravdanosti osnivanja osnovne škole daje tročlano povjerenstvo koje imenuje ministar.

(5) Rješenje o davanju suglasnosti na elaborat i osnivanje škole donosi ministar. Rok za donošenje rješenja iz ovog stavka je 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva s urednim elaboratom.

(6) Nakon davanja suglasnosti ministra na elaborat i osnivanje škole, osnivač ili osoba koju on ovlasti donosi odluku o osnivanju. Rješenje o ocjeni o sukladnosti odluke o osnivanju sa zakonom donosi Ministarstvo. Nakon toga osnivač, privremeni ravnatelj ili osoba koju osnivač ovlasti može podnijeti zahtjev za odobravanje izvođenja programa.

(7) Zahtjev za odobravanje izvođenja programa osnovnoškolskog obrazovanja se podnosi Ministarstvu najkasnije do 15. lipnja tekuće godine za narednu školsku godinu. Uz zahtjev se prilaže sljedeće:

a) prijedlog programa odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi ako do tada nije javno važeći

b) podatke o načinu osiguravanja kadrova koji će izvoditi nastavu

c) dokazi o prostoru, opremi i nastavnim sredstvima, dokaz o vlasništvu ili pravu korištenja objekta ako objekt nije u vlasništvu osnivača

d) dokaz o uplati naknade za troškove postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa, osim za škole iz stavka (1) ovog članka

e) akt o registraciji kod nadležnog tijela.

(8) Iznos naknade iz stavka (3) i stavka (8) točka d) ovog članka utvrđuje ministar posebnim propisom.

(9) Ministar rješenjem imenuje tročlano povjerenstvo za utvrđivanje uvjeta za izvođenje programa odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi, koje o svom radu sastavlja zapisnik.

(10) Povjerenstva iz stavaka (5) i (10) ovoga članka imaju pravo na naknadu čiji iznos utvrđuje ministar posebnim propisom.

(11) Na zahtjev iz stavka (8) ovoga članka ministar daje suglasnost ako su ispunjeni uvjeti za izvođenje programa odgoja i obrazovanja.

Članak 16

(Postupak pri osnivanju osnovne škole)

(1) Osnivač osnovne škole imenuje privremenog ravnatelja škole koji je ovlašten, pod nadzorom osnivača, obaviti pripreme za početak rada škole, a posebice pribaviti potrebne dozvole za početak rada te podnijeti prijavu u sudski Registar ustanova i Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo.

(2) Osnivač može i sam obaviti pripreme za početak rada škole i podnijeti prijavu za upis u sudski Registar ustanova i Registar osnovnih škola.

Članak 17

(Akt o osnivanju)

(1) Osnovna škola se može osnovati kada postoji društveno-ekonomska opravdanost osnivanja osnovne škole.

(2) Akt o osnivanju osnovne škole, pored općih uvjeta za osnivanje ustanove, sadrži uvjete i način za:

a) ostvarivanje nastavnog plana i kurikula

b) osiguravanje odgovarajućih prostora, opreme i nastavnih pomagala

c) osiguravanje odgovarajućeg broja učitelja, stručnih suradnika i ostalih zaposlenika škole

d) osiguravanje potrebnih financijskih sredstava.

(3) Osnovna škola može početi s radom kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavaka (1) i (2) ovog članka.

Članak 18

(Registracija osnovne škole)

(1) Osnovna škola se upisuje u sudski Registar ustanova čime stječe pravnu i poslovnu sposobnost.

(2) Nakon sudskog registriranja, osnovna škola se obvezno upisuje u Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo.

(3) Škola upisana u Registar osnovnih škola može izdavati svjedodžbe i druge javne isprave o završetku obrazovanja odnosno pojedinog razreda.

(4) Osnovna škola ima pravo na pečat s grbom Županije.

(5) Način, uvjete i oblik vođenja Registra iz stavka (2) ovog članka propisuje ministar.

Članak 19

(Eksperimentalna osnovna škola)

(1) Radi utvrđivanja novih oblika i sadržaja rada Ministarstvo može jednu ili više osnovnih škola proglasiti eksperimentalnom.

(2) Za eksperimentalnu osnovnu školu može se donijeti odluka o odstupanju od odredaba ovoga Zakona u primjeni nastavne norme, dnevnom i tjednom opterećenju učenika nastavnim satima, načinu ocjenjivanja, organiziranju razrednih odjela i primjeni nastavnog plana i kurikula.

Članak 20

(Ukidanje škole ili područnog razrednog odjela)

(1) Osnovna škola i njezini područni razredni odjeli mogu biti ukinuti.

(2) Akt o ukidanju osnovne škole i njezinih područnih razrednih odjela donosi osnivač.

(3) Prijedlog za donošenje akta o ukidanju osnovne škole ili njezinih područnih razrednih odjela podnosi općinsko/gradsko tijelo nadležno za pitanja obrazovanja uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.

(4) Jedinica lokalne samouprave dužna je predložiti donošenje akta o ukidanju kada utvrdi:

a) da ne postoji društvena potreba za obavljanje djelatnosti osnovne škole ili njezinih područnih razrednih odjela

b) da osnovna škola ili njezini područni razredni odjeli ne ispunjavaju zadaće odgoja i obrazovanja u osnovnim školama.

(5) Ako osnivač ne donese akt o ukidanju u roku od 60 dana od dana primitka prijedloga, akt o ukidanju donosi ministar.

Članak 21

(Utvrđivanje rokova za ispunjavanje uvjeta za rad osnovne škole)

(1) Ako županijski prosvjetni inspektor ili tijelo uprave nadležno za obrazovanje utvrde da ne postoje uvjeti za rad osnovne škole ili njezinih područnih razrednih odjela, određuju rok u kojem je škola dužna ispuniti potrebne uvjete, a koji ne može biti dulji od trajanja jedne školske godine.

(2) Ako osnovna škola u određenom roku ne ispuni uvjete iz stavka (1) ovog članka, ministar zabranjuje njezin rad.

(3) U slučaju ukidanja ili zabrane rada osnovne škole osnivač mora zatečenim učenicima osigurati obrazovanje u drugoj osnovnoj školi pod jednakim uvjetima.

Odjeljak C. Programi obrazovanja u osnovnim školama

Članak 22

(Obrazovni programi)

(1) Obrazovni programi su programi kojima se provodi odgoj i obrazovanje u osnovnoj školi.

(2) Obrazovni programi su:

a) nastavni planovi i kurikulumi za učenike osnovne škole

b) prilagođeni programi za djecu s teškoćama

c) umjetnički i športski programi

d) eksperimentalni programi

e) programi obrazovanja odraslih

f) godišnji programi rada škola.

Članak 23

(Nastavni plan i kurikul)

(1) Odgoj i obrazovanje obavljaju osnovne škole na temelju nastavnih planova i kurikula koje donosi ministar.

(2) Predmetni kurikuli usklađuju se sa zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa definiranih na ishodima učenja u skladu s člancima 42. i 43. Okvirnog zakona.

(3) Nastavnim planom utvrđuju se tjedni i godišnji broj nastavnih sati za obvezne predmete i obvezne predmete s pravom izbora, njihov raspored po razredima, tjedni broj nastavnih sati po predmetima i ukupni tjedni i godišnji broj sati.

(4) Predmetni kurikuli sadrže ciljeve nastavnog predmeta, predmetna područja, ishode učenja, ključne sadržaje, preporuke za realizaciju ishoda učenja te preporučene načine vrednovanja.

(5) Obvezni predmeti s pravom izbora obvezni su za sve učenike koji se za njih opredijele na početku školske godine.

Članak 24

(Prilagođeni programi za učenike s teškoćama)

Po prilagođenom programu nastavu prate učenici koji imaju teškoće u razvoju, učenici s teškoćama u učenju, učenici s problemima u ponašanju i emocionalnim problemima te učenici s teškoćama uvjetovanim odgojnim, socijalnim, kulturalnim i jezičnim čimbenicima.

Članak 25

(Umjetnički i športski programi)

(1) Učenici mogu stjecati osnovnoškolsko glazbeno, plesno, likovno i športsko obrazovanje po posebnim programima u osnovnoj školi. Posebne programe i uvjete za njihovo izvođenje utvrđuje ministar.

(2) Na osnivanje i početak rada škole iz stavka (1) ovog članka primjenjuju se odredbe članaka 15. i 17. ovog Zakona.

Članak 26

(Vježbaonice za studente)

(1) Osnovna škola može biti vježbaonica za studente.

(2) Pobliže odredbe o uvjetima, načinu rada, kadrovima te mreži vježbaonica utvrđuje ministar na prijedlog visokoškolskih ustanova.

Članak 27

(Eksperimentalni programi)

(1) Osnovna škola može provoditi eksperimentalni program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, kao i vrijednost nove nastavne opreme i novih operativnih sustava.

(2) Eksperimentalni program sadrži:

a) cilj, zadaću, ishode učenja, sadržaj

b) mjesto i način izvođenja

c) vrijeme potrebno za realizaciju programa

d) prostorne, kadrovske i druge uvjete

e) način stručnog praćenja i vrednovanja programa

f) financijska sredstva potrebna za realizaciju programa.

(3) Eksperimentalne programe, uvjete i način rada propisuje ministar.

Članak 28

(Obrazovanje odraslih)

Postupak, uvjeti i način osnovnoškolskog obrazovanja odraslih provodi se u skladu s važećim županijskim zakonom o obrazovanju odraslih.

Članak 29

(Godišnji program rada)

(1) Osnovna škola radi na temelju godišnjeg programa rada.

(2) Godišnjim programom rada utvrđuje se mjesto, vrijeme, način i nositelji njegova ostvarivanja.

(3) Godišnji program rada škole sadrži:

a) podatke o uvjetima rada

b) podatke o izvršiteljima poslova

c) godišnji kalendar rada

d) podatke o dnevnoj i tjednoj organizaciji rada

e) tjedni i godišnji broj sati po razredima

f) oblike odgojno-obrazovnog rada

g) planove rada ravnatelja, učitelja i stručnih suradnika

h) planove rada školskog odbora i stručnih tijela škole

i) plan stručnog usavršavanja i osposobljavanja u skladu s potrebama škole

j) podatke o ostalim aktivnostima u funkciji odgojnoobrazovnog rada

k) podatke o planu aktivnosti i samovrednovanju škole

l) mehanizam osiguranja kvalitete.

(4) Prijedlog godišnjeg programa rada utvrđuje učiteljsko vijeće, a donosi školski odbor najkasnije do 30. rujna tekuće školske godine.

(5) Škola je dužna usvojeni godišnji program rada dostaviti Ministarstvu i osnivaču u roku od 8 dana od dana usvajanja.

Odjeljak D. Organizacija nastave u osnovnoj školi

Članak 30

(Kalendar rada osnovne škole)

(1) Školska godina počinje 1. rujna, a završava 31. kolovoza sljedeće godine te ima dva obrazovna razdoblja.

(2) Nastavna godina se ostvaruje

a) u 175 nastavnih dana, odnosno u 35 nastavnih tjedana

b) za učenike prvih razreda u 170 nastavnih dana, odnosno 34 nastavna tjedna

c) za učenike devetih razreda, koji su ostvarili odličan uspjeh, u 170 nastavnih dana, odnosno 34 nastavna tjedna.

(3) Tijekom školske godine učenici imaju pravo na zimski, proljetni i ljetni odmor.

(4) Nastavna godina, odnosno početak i završetak nastave, obrazovna razdoblja, broj radnih dana i odmori učenika propisuju se posebnim kalendarom kojega za svaku školsku godinu donosi ministar najkasnije 30 dana prije početka školske godine.

(5) O postojanju izvanrednih okolnosti koje utječu na početak i završetak nastavne godine, te o mogućnosti izmjene kalendara iz stavka (4) ovog članka zbog izvanrednih okolnosti odlučuje ministar.

(6) Odgojno-obrazovni rad se izvodi u jednoj smjeni ako su osigurani prostorni, kadrovski i drugi uvjeti rada.

(7) Odgojno-obrazovni rad se, u skladu s mogućnostima škole, može organizirati kao poludnevni, produženi boravak za učenike razredne nastave ili cjelodnevni za škole koje rade u jednoj smjeni.

Članak 31

(Tjedno trajanje nastave)

(1) Nastava se, u pravilu, u osnovnoj školi izvodi u pet radnih dana tjedno.

(2) Ako opravdane okolnosti zahtijevaju, ravnatelj škole može odlučiti da trajanje dnevne i tjedne nastave može biti i dulje od propisanog stavkom (1) ovog članka i člankom 32. stavak (1) ovog Zakona kako bi se nadoknadilo izgubljeno vrijeme nastave.

(3) Suglasnost na odluku iz stavka (2) ovog članka daje ministar.

Članak 32

(Dnevno i tjedno trajanje nastave i izvannastavnih aktivnosti i trajanje nastavnog sata)

(1) Tjedno odnosno dnevno trajanje nastave učenika utvrđuje se rasporedom sati u skladu s Nastavnim planom i kurikulom za svaki razred s tim da u ukupno opterećenje učenika ulaze obvezni predmeti, a ne može iznositi više od 25 sati tjedno za razrednu nastavu i 30 sati tjedno za predmetnu nastavu.

(2) Nastavni sat u osnovnoj školi traje 45 minuta.

(3) Ministar, na zahtjev škole, iz opravdanih razloga može odobriti trajanje nastavnog sata u nastavi kraće od 45 minuta.

Članak 33

(Dopunska i dodatna nastava)

(1) Za učenike kojima je potrebna pomoć u svladavanju redovitog nastavnog programa škola je dužna organizirati dopunsku nastavu.

(2) Dopunska nastava je individualizirani oblik rada u skupinama za učenike koji ne svladavaju redoviti nastavni kurikul. Dopunska nastava se organizira na određeno vrijeme u tijeku nastavne godine kad je takav oblik pomoći učenicima potreban, a obvezno u slučajevima kad učenik ima dvije ocjene nedovoljan (1) iz nekog predmeta, s tim da je učenik obvezan doći na zakazanu dopunsku nastavu.

(3) Dodatna nastava se organizira za učenike koji iz određenog nastavnog predmeta ostvaruju natprosječne rezultate ili pokazuju poseban interes za određeni nastavni predmet.

(4) Škola je dužna organizirati dodatnu nastavu na zahtjev učenika.

Članak 34

(Prelazak u viši razred)

(1) Učenici prvih pet razreda osnovne škole ne polažu popravni ispit, nego prelaze u viši razred, bez obzira na utvrđene ocjene.

(2) Učenik prvih pet razreda može ponavljati razred samo na zahtjev roditelja, a odluku po zahtjevu roditelja donosi razredno vijeće.

Članak 35

(Izvannastavne aktivnosti)

(1) Odgoj i obrazovanje djece u izvannastavnim aktivnostima sastavni je dio odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi.

(2) Rad učenika u izvannastavnim aktivnostima može se priznati učenicima kao ispunjavanje dijela obveza u školi.

Članak 36

(Izleti, ekskurzije i druge aktivnosti)

(1) Škola planira u godišnjem programu rada škole poludnevne, jednodnevne i višednevne odgojnoobrazovne aktivnosti u mjestu i izvan mjesta u kojem je smještena.

(2) Aktivnosti iz stavka (1) ovog članka su izleti, ekskurzije i druge aktivnosti koje su isključivo u funkciji realizacije nastavnog plana i kurikula.

(3) Za svaku aktivnost iz stavka (2) ovog članka škola je dužna izraditi detaljan program aktivnosti s ciljevima, načinom realizacije, vremenikom, troškovnikom, načinom financiranja i načinom vrednovanja te zatražiti pisanu suglasnost roditelja/skrbnika učenika.

(4) Za svaku aktivnost iz stavka (2) ovog članka škola, uz voditelje, mora osigurati pratnju u skladu s brojem učenika, a za učenike s teškoćama pratnju u skladu s njihovim potrebama.

Članak 37

(Učeničke zadruge, učenička društva i učenički klubovi)

(1) U osnovnoj školi mogu se osnovati učeničke zadruge, učenička društva i učenički klubovi kao oblik izvannastavnih aktivnosti te se može organizirati i drugi društveno koristan rad učenika.

(2) Osnovna škola može stavljati u promet proizvode nastale kao rezultat rada učenika u učeničkim zadrugama, učeničkim društvima i učeničkim klubovima.

(3) Sredstva ostvarena prometom proizvoda i usluga učeničkih zadruga, društava i klubova, posebno se evidentiraju, a mogu se koristiti isključivo za rad zadruge, društva ili kluba.

Članak 38

(Organizacija nastave po razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama)

(1) Nastava se organizira po razredima, a neposredno obavlja u razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama.

(2) Broj razrednih odjela te broj učenika u razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama odobrava ministar u skladu s važećim Županijskim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

(3) Razredna nastava je organizacijski oblik nastave za učenike od prvog do petog razreda osnovne škole u kojima jedan učitelj izvodi većinu nastavnih sadržaja.

(4) Predmetna nastava je nastava organizirana po predmetima za učenike od šestog do devetog razreda.

(5) Iznimno od stavka (3) ovog članka za učenike razredne nastave organizira se predmetna nastava iz stranih jezika, vjeronauka, a može i iz drugih predmeta.

Članak 39

(Razredni odjel)

(1) Razredni odjel se formira od učenika istog razreda, a kombinirani razredni odjel od učenika više razreda, u pravilu razredne nastave.

(2) Broj učenika u redovitom ili kombiniranom razrednom odjelu ili odgojno-obrazovnoj skupini propisuje se u skladu s važećim Županijskim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

(3) Iznimno iz opravdanih razloga, na zahtjev škole, ministar može odobriti broj učenika u razrednom odjelu osnovne škole manji ili veći od propisanog stavkom (2) ovog članka.

(4) Broj učenika u razrednom odjelu i odgojnoobrazovnoj skupini umjetničkih škola određuje se prema specifičnostima izvođenja nastave u skladu s važećim Županijskim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

Članak 40

(Školska knjižnica)

(1) Svaka osnovna škola ima školsku knjižnicu.

(2) Djelatnost školske knjižnice iz stavka (1) ovog članka sastavni je dio djelatnosti odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi.

Članak 41

(Udžbenici)

(1) U osnovnoj školi u uporabi su samo udžbenici koje odobri ministar.

(2) Ministar donosi pravilnik o obveznim udžbenicima i drugim nastavnim sredstvima.

Članak 42

(Suradnja osnovne škole i drugih ustanova)

(1) Škole surađuju u ostvarivanju djelatnosti odgoja i obrazovanja radi optimalnog upisa i preseljenja učenika.

(2) Škole ostvaruju suradnju i korištenjem usluga ustanova socijalne skrbi odnosno zdravstvenih ustanova, a osobito u dijelu rehabilitacijskih usluga i sadržaja

Članak 43

(Etički kodeks i kućni red)

(1) Etički kodeks u osnovnoj školi donosi školski odbor na prijedlog učiteljskog vijeća.

(2) Svrha etičkog kodeksa je poticanje razumijevanja i prihvaćanja temeljnih načela moralno opravdanog ponašanja i promicanje etičkih vrijednosti svih zaposlenika i učenika škole.

(3) Etičkim kodeksom propisuje se sljedeće:

a) posvećenost zaposlenika profesiji koju obavljaju

b) pravila ponašanja učenika prema drugom učeniku

c) pravila ponašanja učenika prema zaposleniku škole

d) pravila ponašanja zaposlenika škole prema učeniku

e) pravila ponašanja zaposlenika škole prema drugom zaposleniku

f) pravila ponašanja zaposlenika škole prema roditeljima učenika.

(4) Kućni red u osnovnoj školi donosi školski odbor na prijedlog učiteljskog vijeća.

(5) Kućnim redom propisuje se:

a) pravila i obveze ponašanja u školi, njenom unutarnjem i vanjskom prostoru

b) pravila ponašanja roditelja/skrbnika učenika škole i ostalih stranaka prema zaposlenicima škole

c) radno vrijeme škole

d) pravila sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva, nasilja

e) pravila postupanja prema školskoj imovini, imovini učenika i imovini zaposlenika škole.

POGLAVLJE IV.

UČENICI

Odjeljak A. Upis, status, prava i obveze učenika

Članak 44

(Upis djece u prvi razred osnovne škole)

(1) U prvi razred osnovne škole upisuju se djeca koja do 31. kolovoza tekuće godine imaju navršenih šest godina života.

(2) Postupak utvrđivanja psihofizičke spremnosti djece prije upisa u osnovnu školu, razloge zbog kojih se može odgoditi upis u toj godini, postupak utvrđivanja primjerenog odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju i druga pitanja značajna za upis u osnovnu školu propisuju se pravilnikom kojeg donosi ministar.

Članak 45

(Postupak upisa djece u osnovnu školu te obveze škole i roditelja/skrbnika)

(1) Roditelji/skrbnici su dužni u propisanom roku upisati dijete u osnovnu školu te se brinuti da redovito pohađa nastavu i obavlja druge školske obveze.

(2) Pri upisu učenika općinsko/gradsko tijelo nadležno za pitanja obrazovanja vodi računa da se učenik upiše u onu školu na čijem upisnom području učenik živi.

(3) Kada učenik promjeni mjesto stanovanja, škola na čije se upisno područje učenik doselio dužna je upisati učenika.

(4) Iz opravdanih razloga, na zahtjev roditelja/ skrbnika, učeniku se može odobriti prvi upis ili kasniji prelazak u drugu školu koja ne obuhvaća upisno područje na kojem učenik živi.

(5) Odluku o zahtjevu za prvi upis ili kasniji prelazak u drugu školu koja ne obuhvaća upisno područje na kojem učenik živi donosi nadležno općinsko/gradsko tijelo za pitanja obrazovanja.

(6) Nakon upisa učenika u školu, škola je dužna upisati učenika u Registar učenika, Matičnu knjigu učenika i elektroničku matičnu knjigu na temelju podataka iz upisnog lista, koji potpisuje roditelj ili

skrbnik djeteta. Prilikom upisa, škola će od roditelja ili skrbnika zatražiti suglasnost za korištenje tih podataka u navedenu svrhu.

(7) Učeniku koji prelazi u drugu školu izdaje se uvjerenje o uspjehu u tijeku školske godine ili prijepis ocjena na temelju čega nova škola učenika upisuje u svoj Registar učenika i Matičnu knjigu učenika.

(8) U slučaju da roditelji/skrbnici ne ispune obveze iz stavka (1) ovog članka, ravnatelj škole je dužan obavijestiti općinsko/gradsko tijelo nadležno za pitanja obrazovanja, županijskog prosvjetnog inspektora i nadležni centar za socijalni rad.

Članak 46

(Status redovitog učenika)

(1) Status redovitog učenika stječe se upisom u osnovnu školu, a može se imati samo u jednoj školi.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka je učenik koji je upisan i u umjetničku školu.

Članak 47

(Prava i obveze učenika)

(1) Prava učenika su:

a) pravo na obaviještenost o svim pitanjima koja se na njega odnose

b) pravo na savjet i pomoć u rješavanju problema

c) pravo na uvažavanje njegovog mišljenja

d) pravo na pomoć drugih učenika i zaposlenika škole

e) pravo na pritužbu koju može predati učitelju ili ravnatelju

f) pravo na sudjelovanje u radu vijeća učenika.

(2) Prava učenika koja se odnose na obrazovanje te ispravna briga za dobrobit njegovog psihofizičkog zdravlja i sigurnosti, u školama i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad svim drugim pravima. U slučaju sukoba prava prednost se daje onom pravu ili tumačenju koje najviše koristi interesu učenika.

(3) Obveze učenika su:

a) pohađanje obveznog dijela programa i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada koje je izabrao

b) pridržavanje pravila kućnog reda i etičkog kodeksa

c) ispunjavanje uputa učitelja, stručnih suradnika, ravnatelja ili drugih zaposlenika škole koji su u skladu s pravnim propisima i kućnim redom

d) čuvanje udžbenika i drugih obrazovnih i nastavnih sredstava te imovine škole.

(4) U slučaju mogućeg psihičkog i/ili fizičkog nasilja nad drugim učenikom, škola je dužna nakon procjene pedagoga i/ili psihologa, uz suglasnost roditelja/skrbnika uputiti učenika kod kojeg su uočene naznake nasilničkog ponašanja ili koji provodi nasilje, na psihološku i/ili psihijatrijsku procjenu u najbliži centar za mentalno zdravlje, koji mu je dužan pružiti odgovarajuću pomoć i dati školi preporuke o potrebi poduzimanja odgovarajućih mjera u svrhu sprječavanja ponovnog nasilja, a učeniku koji je žrtva nasilja pedagog i/ili psiholog, u suradnji s razrednikom i ravnateljem, dužni su pružati stalnu stručnu pomoć dok postoji potreba. Pedagog i/ili psiholog u suradnji s razrednikom i ravnateljem su dužni pružati stručnu pomoć i učeniku koji vrši nasilje nad drugim učenikom u cilju prestanka nasilja, što ne isključuje izricanje pedagoških mjera.

(5) Ako roditelj/skrbnik ne da suglasnost iz stavka (4) ovog članka, ravnatelj škole je dužan slučaj prijaviti nadležnom centru za socijalni rad na daljnje postupanje.

Članak 48

(Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama)

(1) Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama su daroviti učenici i učenici s teškoćama.

(2) Obrazovanje učenika s posebnim odgojnoobrazovnim potrebama provodi se u skladu s ovim Zakonom ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

Članak 49

(Daroviti učenici)

(1) Škola prati i potiče darovite učenike te im organizira dodatnu nastavu prema njihovim sklonostima, sposobnostima i interesima.

(2) Program za darovite učenike te način obrazovanja, praćenja i poticanja darovitih učenika propisuje ministar.

Članak 50

(Završavanje osnovne škole u vremenu kraćem od propisanog)

(1) Učenik koji se ističe natprosječnim znanjem i sposobnostima ima pravo završiti osnovnu školu u vremenu kraćem od propisanog.

(2) U tijeku jedne školske godine učenik može završiti dva razreda, o čemu odlučuje učiteljsko vijeće.

(3) Ministar propisuje uvjete i postupak pod kojima učenik može završiti osnovnu školu u vremenu kraćem od propisanog.

Članak 51

(Učenici s teškoćama)

(1) Učenici s teškoćama su:

a) učenici s teškoćama u razvoju

b) učenici s teškoćama u učenju, intelektualnim teškoćama, problemima u ponašanju i emocionalnim problemima

c) učenici s teškoćama uvjetovanim odgojnim, socijalnim, kulturalnim i jezičnim čimbenicima.

(2) Vrste teškoća iz stavka (1) ovog članka na temelju kojih učenik ostvaruje pravo na primjerene programe obrazovanja i primjerene oblike pomoći propisuje ministar.

(3) Posebne nastavne planove i kurikule za učenike iz stavka (1) točka a) ovog članka donosi ministar.

Članak 52

(Primjena individualiziranih postupaka i produženih stručnih tretmana pri školovanju učenika s teškoćama u razvoju)

(1) Odgoj i obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju provodi se u osnovnoj školi uz odgovarajuću primjenu individualiziranih postupaka i produženih stručnih tretmana, a kada je to nužno u

posebnim odgojno-obrazovnim skupinama i razrednim odjelima u okviru škole.

(2) U radu s učenicima iz stavka (1) ovog članka škola je dužna osigurati stručnjake edukacijsko-rehabilitacijskog profila. Učenicima s kombiniranim poteškoćama u razvoju, koji po mišljenju upisnog povjerenstva mogu pratiti nastavu u redovitom odjelu uz pomoć, škola je dužna osigurati pomoćnika u nastavi.

(3) Škole, uvjete i način ostvarivanja skupina i razrednih odjela iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje općinsko/gradsko tijelo nadležno za poslove obrazovanja prema kriterijima koje donosi ministar.

(4) Učitelji i pomoćnici u nastavi koji rade s učenicima s teškoćama dužni su se stručno usavršavati za rad s tim učenicima.

Članak 53

(Obrazovanje učenika s većim teškoćama u razvoju)

(1) Iznimno, od odredaba članka 52. ovog Zakona za učenike s većim teškoćama u razvoju osnovnoškolski odgoj i obrazovanje obavlja se u posebnim ustanovama odgoja i obrazovanja, a može se obavljati i u drugim ustanovama. Takva se djeca mogu školovati do 21. godine života.

(2) Sadržaj i način obrazovanja iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje ministar.

Članak 54

(Postupanje u slučaju nastupanja teškoća koje onemogućavaju daljnje obrazovanje učenika)

Za učenike kod kojih u tijeku obrazovanja nastupe teškoće koje onemogućavaju daljnje obrazovanje pod redovitim uvjetima provodi se postupak u skladu s odgovarajućim odredbama iz članka 70. ili članka 55. ovog Zakona.

Članak 55

(Organiziranje nastave za djecu i mladež smještenu u organizacije zdravstva ili socijalne skrbi)

(1) Za djecu i mladež koja su iz zdravstvenih ili drugih razloga smještena u organizacije zdravstva ili organizacije socijalne skrbi, organizira se odgoj i obrazovanje u osnovnim školama prema redovitim ili posebnim uvjetima.

(2) Školski rad s djecom ili mladeži iz stavka (1) ovoga članka obavlja organizacija u kojoj je učenik smješten ili najbliža osnovna škola.

(3) Za djecu koja zbog bolesti ne mogu pohađati osnovnu školu, odgojno-obrazovni rad organizira najbliža škola i provodi ga putem stručne pomoći koju djetetu pružaju učitelji i stručni suradnici škole u kući ili na drugom mjestu gdje učenik boravi.

(4) Nastava iz stavka (3) ovog članka, može se provoditi u obliku nastave na daljinu (virtualna nastava) i korištenjem sredstava elektroničke komunikacije.

Članak 56

(Sigurnost i zaštita zdravlja u školama)

(1) Ravnatelji, pomoćnici ravnatelja, učitelji i stručni suradnici su dužni:

a) stvarati uvjete za psihofizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika

b) sprječavati neprihvatljive oblike ponašanja

c) brinuti se o sigurnosti učenika za vrijeme njihovog boravka u školi, uključujući nastavu i vrijeme između nastavnih sati

d) osigurati uvjete za uspješnost svakog učenika u učenju

e) pratiti socijalne probleme i pojave kod učenika i poduzimati mjere za otklanjanje njihovih uzroka i posljedica u suradnji s tijelima socijalne skrbi, odnosno drugim nadležnim tijelima

f) voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja učenika

g) pružati savjetodavni rad učenicima.

(2) Zaposlenici škola, roditelji/skrbnici, učenici i lokalna zajednica promiču i provode programe zajedničkog i organiziranog djelovanja i suradnje u borbi protiv zlostavljanja i zloupotrebe učenika i mladih,

borbi protiv droge, alkoholizma, pušenja i maloljetničke delikvencije te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i sigurnost učenika.

Članak 57

(Prehrana učenika)

Osnovna škola može organizirati prehranu za učenike u školi u skladu s važećim zakonskim propisima.

Članak 58

(Prijevoz učenika)

(1) Jedinica lokalne samouprave je dužna organizirati prijevoz učenika.

(2) Za učenike s teškoćama u razvoju osigurava se besplatan prijevoz.

(3) Prijevoz učenika može se organizirati u sklopu redovitog javnog ili posebno organiziranog prijevoza.

(4) Ako roditelj/skrbnik učenika osnovne škole upiše učenika u školu izvan upisnog područja, izuzev učenika iz stavka (2) ovog članka, osnivač nije dužan snositi troškove prijevoza tog učenika.

Članak 59

(Oslobađanje učenika od određene aktivnosti u nastavi)

(1) Ako učenik zbog zdravstvenog stanja ne može sudjelovati u određenoj aktivnosti ili bi to sudjelovanje štetilo njegovu zdravlju, oslobađa se privremeno ili trajno sudjelovanja u toj aktivnosti.

(2) Odluku o oslobađanju učenika od određene aktivnosti u nastavi donosi razredno vijeće na prijedlog roditelja/skrbnika, a na temelju liječničke dokumentacije.

(3) Ako je učenik na temelju stavka (1) ovog članka oslobođen aktivnosti iz nekog nastavnog predmeta, ocjena iz tog predmeta donosi se na temelju sadržaja kojih učenik nije oslobođen.

Članak 60

(Mjere zaštite prava učenika)

(1) Učitelji, stručni suradnici i ostali zaposlenici škole dužni su poduzimati mjere zaštite prava učenika.

(2) Učitelji, stručni suradnici, ostali zaposlenici škole i učenici dužni su odmah izvijestiti razrednika o naznakama nasilničkog ponašanja i kršenju prava učenika, posebice o oblicima tjelesnog, psihičkog ili društvenog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika.

(3) Ako učenik čini psihičko ili fizičko nasilje prema drugom učeniku ili ukoliko je učenik žrtva psihičkog ili fizičkog nasilja, razrednik je dužan odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od saznanja izvijestiti ravnatelja i roditelja/skrbnika o uočenom nasilju.

(4) Ravnatelj škole je navedeno nasilje dužan prijaviti nadležnom centru za socijalni rad ili nadležnom tužiteljstvu u slučaju sumnje da se radi o kaznenom djelu.

(5) Ministar donosi Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih zaposlenika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, uz konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke i Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke i Centrima za socijalni rad u Županiji.

(6) Za slučajeve kada je unutar ili u neposrednoj blizini školskih ustanova potrebna intervencija zbog izravne i neposredne opasnosti za život, tijelo i sigurnost učenika ili zaposlenika školske ustanove, Ministar donosi Pravilnik o Smjernicama za postupanje školskih ustanova u slučajevima ugroze s neželjenim posljedicama.

(7) Za slučajeve kada je zbog kriznih događaja koji su djelovali izrazito uznemirujuće ili stresno na sudionike odgojno-obrazovnog procesa, a koji se dogode unutar ili u neposrednoj blizini školskih ustanova, potrebna psihološka intervencija kako bi se ublažile trenutne i spriječile dugoročne posljedice kriznog događaja, Ministar donosi Pravilnik o Protokolu o pokretanju psiholoških kriznih intervencija.

(8) U cilju uspostave ujednačene prakse i sektorske suradnje u Županijiu prevenciji, identifikaciji, prijavi, liječenju i drugim postupcima u borbi protiv nasilja u obrazovnim ustanovama, donosi se Međuinstitucijski protokol o postupanju u slučajevima nasilja u školama Županije.

(9) Međuinstitucijski protokol iz stavka (8) ovog članka donose i potpisuju ministar, ministar zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke, ministar unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke, ministar pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke, gradonačelnici i načelnici gradova i općina Županije te ravnatelji centara za socijalni rad s područja Županije.

Članak 61

(Učeničko vijeće)

(1) U školi se osniva učeničko vijeće koje čine predstavnici učenika svakog razrednog odjela.

(2) Način izbora i djelokrug rada učeničkog vijeća propisuje se statutom škole.

(3) Učeničko vijeće:

a) promiče interese škole u zajednici na čijem području škola djeluje

b) dostavlja stajališta učenika školskom odboru, a može i učiteljskom vijeću i

c) potiče sudjelovanje učenika u radu škole.

Odjeljak B. Praćenje i ocjenjivanje učeničkih postignuća

Članak 62

(Način ocjenjivanja učenika)

(1) Učenik se ocjenjuje iz svakog nastavnog predmeta i iz vladanja. Ocjene iz nastavnih predmeta utvrđuju se opisno i brojčano. Ocjena iz vladanja utvrđuje se opisno.

(2) Način ocjenjivanja i praćenja učenika propisuje ministar.

(3) Svaka ocjena tijekom nastavne godine ili na kraju obrazovnih razdoblja je javna i razredni/predmetni učitelj ju je dužan priopćiti učeniku neposredno nakon utvrđivanja.

Članak 63

(Ocjene)

Brojčana ocjena učenika za pojedine nastavne predmete utvrđuje se kao: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1). Sve ocjene, osim ocjene nedovoljan (1), su prolazne.

Članak 64

(Opći uspjeh učenika)

(1) Učeniku koji je ocijenjen iz svih nastavnih predmeta utvrđuje se opći uspjeh.

(2) Na osnovi praćenja i ocjenjivanja tijekom obrazovnog razdoblja i nastavne godine zaključnu ocjenu iz nastavnog predmeta utvrđuje učitelj, a ocjenu iz vladanja razrednik.

(3) Opći uspjeh utvrđuje se kao: odličan, vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan.

(4) Učenik koji nema zaključnih ocjena nedovoljan (1), postigao je opći uspjeh:

a) odličan (5) ako ima srednju ocjenu najmanje 4,50

b) vrlo dobar (4) ako ima srednju ocjenu od 3,50 do 4,49

c) dobar (3) ako ima srednju ocjenu od 2,50 do 3,49

d) dovoljan (2) ako ima srednju ocjenu 2 do 2,49.

(5) Učenik ima opći uspjeh nedovoljan (1) ako ima najmanje jednu zaključnu ocjenu nedovoljan (1). Učenik kojemu je opći uspjeh nedovoljan (1) u jednoj školi ne može završiti taj razred polaganjem ispita u drugoj školi u toj školskoj godini.

(6) Srednja ocjena utvrđuje se kao aritmetička sredina pozitivnih ocjena iz svakog nastavnog predmeta.

(7) Opći uspjeh učenika od šestog do devetog razreda utvrđuje razredno vijeće na prijedlog razrednika.

(8) Opći uspjeh učenika od prvog do petog razreda utvrđuje razredno vijeće na prijedlog razrednog učitelja.

Članak 65

(Uspješno završena osnovna škola)

Učenik devetog razreda koji na kraju školske godine ima prolaznu ocjenu iz svakog nastavnog predmeta završio je osnovnu školu s uspjehom.

Članak 65a

(Izbor učenika generacije)

(1) Učenik završnog razreda osnovne škole može biti proglašen učenikom generacije u školi.

(2) Način, uvjeti i kriteriji izbora učenika generacije osnovne škole propisuje Ministar pravilnikom.

Članak 66

(Jednak status svjedodžbi, diploma i vremena školovanja na cijelom području BiH)

(1) Svjedodžbe i diplome o završenom obrazovanju stečene po važećem nastavnom planu i kurikulu i izdate od verificiranih obrazovnih ustanova imaju jednak status na cijelom području BiH.

(2) Vrijeme školovanja u odgovarajućem školskom programu koje nije okončano dodjelom svjedodžbe ili diplome priznaje se bez uvjetovanja za dalji nastavak i završetak obrazovanja u tom istom programu na cijelom području BiH.

Članak 67

(Priznavanje inozemnih obrazovnih isprava i kvalifikacija)

(1) Državljanin BiH koji je dio osnovnoškolskog obrazovanja stekao u inozemstvu te inozemni državljanin i apatrid nastavljaju školovanje na temelju obrazovne isprave o obrazovanju stečenom u inozemstvu.

(2) Uvjeti i način priznavanja inozemnih obrazovnih isprava i kvalifikacija obavljat će se temeljem važećeg županijskog zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih isprava i kvalifikacija.

Članak 68

(Popravni ispit)

(1) Učenik od šestog do devetog razreda upućuje se na popravni ispit ako na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan (1) iz najviše

dva nastavna predmeta.

(2) Popravni ispit se polaže pred ispitnim povjerenstvom najranije osam dana nakon završetka nastave, a najkasnije do kraja školske godine.

(3) Članove ispitnog povjerenstva imenuje učiteljsko vijeće.

(4) Uvjete i način polaganja popravnih ispita propisuje ministar.

(5) Učenik ponavlja razred:

a) ako ima tri ili više zaključnih ocjena nedovoljan (1)

b) ako neopravdano ne pristupi polaganju popravnog ispita ili

c) ako ne položi popravni ispit.

Članak 69

(Svladavanje nastave po prilagođenom programu)

Učenik s teškoćama ne ponavlja razred, nego prelazi u viši razred i nastavlja sa svladavanjem prilagođenog programa.

Članak 70

(Razlozi, način i vrijeme polaganja razrednih i predmetnih ispita)

(1) Učenik koji zbog opravdanog razloga nije mogao redovito pohađati nastavu više od 20% od ukupnog godišnjeg broja sati ili nije ocijenjen iz najmanje jednog predmeta ima pravo polagati razredni ili predmetni ispit, učiteljsko vijeće odlučuje treba li učenik polagati razredni ili predmetni ispit.

(2) Razredni ili predmetni ispit se polaže u ispitnim rokovima u skladu sa statutom škole.

(3) Ispit se polaže pred ispitnim povjerenstvom.

(4) Način polaganja razrednih i predmetnih ispita propisuje ministar.

Članak 71

(Pedagoške mjere)

(1) Učenik koji postiže iznimne rezultate usmeno se ili pisano pohvaljuje odnosno nagrađuje.

(2) Usmenu pohvalu izriče razrednik, pisanu pohvalu izriče razredno vijeće, a nagradu dodjeljuje učiteljsko vijeće.

(3) Zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja učeniku se izriču pedagoške mjere: opomena, ukor, strogi ukor i premještaj, koji uključuje premještaj u drugi odjel i/ili u drugu školu. Pedagošku mjeru opomena izriče razrednik, ukor izriče razredno vijeće, strogi ukor i premještaj izriče učiteljsko vijeće.

(4) Učeniku osnovne škole ne može se izreći mjera isključenja iz škole.

(5) Način, postupak i razloge zbog kojih se izriču pedagoške mjere utvrđuje ministar posebnim propisom u skladu s ovim Zakonom.

(6) Protiv izrečenih pedagoških mjera roditelj/skrbnik učenika ima pravo žalbe.

(7) O žalbi na izrečenu pedagošku mjeru opomena odlučuje razredno vijeće, na mjeru ukor odlučuje učiteljsko vijeće, na mjeru strogi ukor odlučuje ravnatelj, na mjeru premještaj u drugi odjel i premještaj u drugu školu odlučuje školski odbor.

(8) Prilikom izricanja pedagoške mjere premještaj u drugu školu učiteljsko vijeće određuje školu u koju se učenik premješta, a koja mora biti na području iste jedinice lokalne samouprave.

(9) Pedagoške mjere odnose se na tekuću školsku godinu, osim pedagoška mjera premještaj u drugi odjel ili premještaj u drugu školu ako je izrečena učeniku zbog fizičkog i/ili psihičkog nasilja prema drugom. U tom slučaju učenik trajno gubi pravo odgoja i obrazovanja u tom odjelu odnosno u toj školi.

(10) Odluka po žalbi iz stavka (7) ovog članka je konačna.

Odjeljak C. Roditelji/skrbnici

Članak 72

(Prava i obveze roditelja/skrbnika)

(1) Roditelji/skrbnici su osnovni odgajatelji svoje djece.

(2) Roditelji/skrbnici imaju pravo i obvezu starati se o obrazovanju svoje djece.

(3) Škola je dužna organizirati, a roditelj/skrbnik nazočiti najmanje dva puta u tijeku jedne školske godine roditeljskom sastanku, od

kojih je obvezan nazočiti na prvom sastanku na početku školske godine kada se upoznaje s odredbama važećeg pravilnika o načinima praćenja i ocjenjivanja učenika kojeg propisuje ministar.

(4) Roditeljski sastanci se organiziraju u pravilu, na početku nastavne godine, na kraju prvog obrazovnog razdoblja i na kraju nastavne godine.

(5) Roditelj/skrbnik je dužan tijekom nastavne godine dolaziti na individualne razgovore s razrednikom najmanje jednom u svakom obrazovnom razdoblju, čime ispunjava pravo i obvezu sudjelovanja u odgoju i obrazovanju učenika.

(6) Roditelj/skrbnik učenika može opravdati izostanke učenika s nastave u roku od sedam nastavnih dana od dana izostanka.

(7) Ako roditelj/skrbnik učenika ne opravda izostanke učenika s nastave u roku od sedam nastavnih dana od dana izostanka, razrednik je dužan izvijestiti roditelja/ skrbnika o izostanku učenika s nastave.

(8) Roditelj/skrbnik ima pravo biti izvješćivan o postignućima učenika.

(9) Ako roditelj/skrbnik zanemaruje svoje obveze iz stavaka (2), (3), (5), (6) ovog članka, škola je dužna uputiti pisani poziv za razgovor s razrednikom i pedagogom, a po potrebi i s drugim stručnim suradnicima škole.

(10) Ako roditelj/skrbnik zanemari obvezu iz stavka (9) ovog članka, škola je dužna izvijestiti nadležnu ustanovu socijalne skrbi koja je dužna izvijestiti školu o poduzetim mjerama.

Članak 73

(Roditeljsko vijeće)

(1) Roditelji/skrbnici učenika osnivaju roditeljsko vijeće. Način izbora roditeljskog vijeća i način njihova rada propisuje se statutom škole.

(2) Roditeljsko vijeće:

a) promiče interese škole u zajednici na čijem području škola djeluje

b) dostavlja stajališta roditelja/skrbnika učenika školskom odboru, a može i učiteljskom vijeću

c) potiče sudjelovanje roditelja/skrbnika u radu škole

d) sudjeluje u izradi i provedbi odgovarajućih projekata kojima se promiče i unaprjeđuje odgojno-obrazovni rad u školi.

(3) Škola može osnovati učiteljsko-roditeljsko vijeće koje čine predstavnici učiteljskog vijeća i roditeljskog vijeća. Način formiranja učiteljsko-roditeljskog vijeća i djelokrug njegova rada propisuje se statutom škole.

POGLAVLJE V.

ZAPOSLENICI OSNOVNE ŠKOLE

Članak 74

(Zaposlenici škole)

(1) Zaposlenici osnovnih škola su osobe koje u školi imaju zasnovan radni odnos.

(2) Da bi određena osoba mogla zasnovati radni odnos u osnovnoj školi mora ispunjavati sljedeće opće uvjete:

a) da je državljanin BiH

b) da je starija od 18 godina

c) da je zdravstveno sposobna za obavljanje određenih poslova predviđenih za to radno mjesto

d) da u posljednje tri godine od dana objavljivanja upražnjenog radnog mjesta nije otpuštena s radnog mjesta kao rezultat stegovne mjere bilo gdje u BiH

e) da nije obuhvaćena odredbom članka IX. 1 Ustava Bosne i Hercegovine

f) da protiv nje nije potvrđena optužnica za kazneno djelo

g) da nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv ustavima utvrđenog ustroja Županije, Federacije Bosne i Hercegovine i BiH, kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe ili neko drugo kazneno djelo protiv tjelesne zlouporabe djeteta ili maloljetne osobe

h) da protiv nje nije podignuta optužnica za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe ili neko drugo kazneno djelo protiv tjelesne zlouporabe djeteta ili maloljetne osobe.

Članak 75

(Posebni uvjeti koje učitelji, stručni suradnici i pomoćnici u nastavi u osnovnoj školi trebaju ispunjavati za izvođenje odgojno-obrazovnog rada)

(1) Odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi izvode učitelji, stručni suradnici i pomoćnici u nastavi, u skladu s ovim Zakonom, općim propisima o radu te u skladu s posebnim uvjetima za zasnivanje radnog odnosa.

(2) Odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi izvodi osoba koja:

a) ima odgovarajuću stručnu spremu i potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje u skladu s odredbama ovog Zakona i drugim propisima u Županiji

b) ima položen stručni ispit

c) ima odobrenje nadležne vjerske zajednice za poučavanje vjeronauka za radno mjesto učitelja vjeronauka.

(3) Ako se na javni natječaj prijavi osoba koja je završila fakultet nastavnog smjera ona ima prednost u odnosu na osobu koja je završila nenastavni smjer fakulteta odnosno fakultet koji ne sadrži potrebno pedagoško-psihološkodidaktičko-metodičko obrazovanje, iako se na to radno mjesto može primiti osoba i sa završenim fakultetom nenastavnog smjera.

(4) Ako se na javni natječaj ne prijavi osoba sa završenim fakultetom nastavnog smjera, a prijavi se osoba koja nema potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje, ali ispunjava ostale uvjete, može se primiti na određeno vrijeme do godinu dana u kojem razdoblju je dužna steći potrebno pedagoško-psihološko-didaktičkometodičko obrazovanje.

(5) Ako se na javni natječaj ne prijavi osoba koja je završila fakultet nastavnog smjera, prednost ima osoba koja ima odgovarajući fakultet

nenastavnog smjera i potrebno pedagoškopsihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje.

Članak 76

(Učitelji, stručni suradnici, pomoćnici u nastavi i koordinator za e-maticu)

(1) Učitelji izvode nastavu i druge oblike odgojnoobrazovnog rada s učenicima te obavljaju poslove koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada od prvog do devetoga razreda.

(2) Poslove učitelja od prvog do petog razreda, odnosno poslove učitelja razredne nastave može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta ima završen najmanje šesti stupanj (VI/1) stručne spreme, odnosno višu stručnu spremu odgovarajuće vrste stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja koja ispunjava uvjete iz članka 74. i članka 75. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulom

(3) Poslove učitelja od prvog do petog razreda, odnosno poslove učitelja razredne nastave može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova i koja ispunjava uvjete iz članka 74. i članka 75. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulom.

(4) Poslove učitelja od šestog do devetog razreda te poslove učitelja vjeronauka i stranog jezika od prvog do petog razreda, odnosno poslove učitelja predmetne nastave može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme, odnosno visoku stručnu spremu odgovarajuće vrste stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova koja ispunjava uvjete iz članka 74. i

članka 75. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulom.

(5) Učitelji predmetne nastave i stručni suradnici koji su stekli odgovarajući stupanj stručne spreme i odgovarajuće zvanje po tada važećim propisima u BiH do 31. 12. 1999. godine mogu zasnovati radni odnos na radnom mjestu učitelja predmetne nastave i stručnog suradnika.

(6) Stručni suradnici u osnovnoj školi su: pedagog, psiholog, defektolog ili edukacijski rehabilitator, logoped, socijalni radnik i knjižničar.

(7) Stručni suradnici obavljaju neposredni odgojnoobrazovni rad s učenicima te stručnorazvojne i koordinacijske poslove. Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme, odnosno visoku stručnu spremu stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova, a koja ispunjava uvjete iz članka 74. i članka 75. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulom.

(8) Pomoćnici u nastavi pomažu učenicima s teškoćama u razvoju pohađanje nastave u redovitim odjelima. Poslove pomoćnika u nastavi može obavljati osoba koja ispunjava uvjete za učitelja ili stručnog suradnika. Smjer stručne spreme pomoćnika u nastavi za pojedinog učenika utvrđuje povjerenstvo kojeg imenuje ravnatelj škole, a čine ga učitelj razredne ili predmetne nastave ovisno o uzrastu učenika i svi stručni suradnici škole, osim knjižničara, uz suglasnost roditelja/skrbnika učenika.

(9) Poslove knjižničara u osnovnoj školi može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje šesti (VI.) stupanj stručne spreme, odnosno višu stručnu spremu nastavnog smjera stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja,

diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij nastavnog smjera po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova, a koja ispunjava uvjete iz članka 74. i članka 75. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulom.

(10) Poslove učitelja u osnovnoj glazbenoj školi može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme, odnosno visoku stručnu spremu stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova, a koja ispunjava uvjete iz članka 74. i članka 75. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulom.

(11) Stupanj i smjer stručne, odnosno školske spreme učitelja, stručnih suradnika i pomoćnika u nastavi u osnovnoj školi utvrđuje ministar.

(12) Poslove koordinatora za e-maticu može obavljati osoba koja pored općih uvjeta ima završenu visoku stručnu spremu i ispunjava uvjete iz članka 74. i 75. ovog Zakona.

Članak 77

(Zasnivanje i prestanak radnog odnosa u školi)

(1) Radni odnos u osnovnoj školi zasniva se,u pravilu, ugovorom o radu na temelju javnog natječaja. Obavijest o javnom natječaju, s naznakom gdje je objavljen cjelovit tekst javnog natječaja, objavljuje se u najmanje jednom dnevnom tisku, a cjelovit tekst natječaja na Web stranici škole.

(2) Javni natječaj raspisuje školski odbor uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.

(3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka radni odnos može se zasnovati ugovorom o radu i bez javnog natječaja uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.

(4) Radni odnos zasnovan na način propisan stavkom

(3) ovog članka može se zasnovati pod sljedećim uvjetima:

a) na određeno vrijeme, kada obavljanje poslova ne trpi odgodu, do zasnivanja radnog odnosa na temelju javnog natječaja ili na drugi propisan način, ali ne dulje od jednog obrazovnog razdoblja čije je trajanje propisano kalendarom rada za nastavno osoblje, a za ostalo osoblje škole ne dulje od 90 dana

b) s osobom kojoj je ugovor o radu na neodređeno vrijeme upitan zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga i koja se nalazi u evidenciji ministarstva kao djelomice ili potpuno neraspoređeni zaposlenik i s tim da ta osoba ima prednost u odnosu na osobe iz točke c) ovog stavka

c) do punog radnog vremena sa zaposlenikom koji u toj školi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme

d) na temelju odobrenja ministarstva kojim zaposlenici škola prelaze iz jedne škole u drugu u skladu s člankom 79. ovog Zakona

e) s osobom iz stavka (5) ovog članka.

(5) Ako se na prethodno raspisani natječaj nitko nije prijavio ili kandidat ne ispunjava uvjete natječaja ministar može na zahtjev ravnatelja škole, rješenjem odobriti izvođenje nastave iz određenog nastavnog predmeta osobi s neodgovarajućom razinom obrazovanja odgovarajućeg smjera (o čemu uz zahtjev prilaže i potvrdu visokoškolske ustanove) i to isključivo za rad u školi za jedno obrazovno razdoblje. Nakon toga se ponovno raspisuje javni natječaj i ako se ne prijavi osoba koja ispunjava uvjete, može se istoj ili drugoj osobi ponovno odobriti izvođenje nastave u skladu s ovim stavkom sve dok se na javni natječaj ne prijavi osoba koja ispunjava uvjete.

(6) Ako se na natječaj ne prijavi nijedna osoba koja ispunjava sve uvjete natječaja, može se primiti osoba bez položenog stručnog ispita ako ispunjava ostale uvjete natječaja, do kraja te nastavne godine.

(7) Odluku o zasnivanju radnog odnosa iz stavaka (1) i (3) ovog članka donosi školski odbor na prijedlog ravnatelja škole.

(8) Zaposleniku škole radni odnos prestaje u skladu s općim propisima o radu i s ovim Zakonom.

(9) Školski odbor je dužan donijeti odluku o prestanku radnog odnosa zaposleniku škole ako bude pravomoćno proglašen krivim za kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv spolne slobode i ćudoređa i kaznena djela protiv zdravlja ljudi i imovine iz Kaznenog zakona Federacije BiH. ("Službene novine FBiH", broj: 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23)

(10) Ukoliko protiv zaposlenika škole bude podignuta optužnica za kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv spolne slobode i ćudoređa i kaznena djela protiv zdravlja ljudi i imovine iz Kaznenog zakona Federacije BiH, ("Službene novine FBiH", broj: 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23) školski odbor donosi odluku o suspenziji zaposlenika.

(11) Za vrijeme suspenzije zaposlenik prima 80% svoje plaće do donošenja pravomoćne presude.

Članak 78

(Vođenje evidencije neraspoređenih zaposlenika u osnovnim i srednjim školama i njihova prava)

(1) Neraspoređeni zaposlenici su zaposlenici svih osnovnih i srednjih škola sa zaključenim ugovorom o radu na neodređeno vrijeme, s punim ili nepunim radnim vremenom koji su zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga u školi ostali djelomice ili potpuno bez tjednih obveza u okviru radnog vremena na koliko su primljeni po javnom natječaju do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo je dužno voditi evidenciju svih neraspoređenih zaposlenika u školama na temelju podataka koje dostavlja ravnatelj škole. Ako postoji više neraspoređenih zaposlenika iste struke, raspoređuju se prema dužini radnog staža u obrazovanju.

(3) Prije donošenja odluke o potrebi zasnivanja radnog odnosa predviđenog člankom 77. stavak (1) i (3) ovog Zakona, ravnatelj je

dužan, na temelju odluke školskog odbora, zatražiti pisanu suglasnost Ministarstva kako bi se provjerilo ima li neraspoređenih zaposlenika u osnovnim i srednjim školama na području Županije, a koji ispunjavaju uvjete za to radno mjesto. Ako u evidenciji ima neraspoređenih zaposlenika, Ministarstvo školi dostavlja podatke o zaposleniku kojeg je škola dužna primiti najdulje do kraja nastavne godine.

(4) Neraspoređenim zaposlenicima koji se ne mogu rasporediti po stavku (3) ovog članka donosi se rješenje o prestanku radnog odnosa te se raskida ugovor o radu ako su potpuno neraspoređeni. Zaposlenicima koji su zasnovali radni odnos do stupanja na snagu ovog Zakona, a koji se ne mogu rasporediti po stavku (3) ovog članka, ako su ostali bez tjednih obveza u okviru radnog vremena na koliko su primljeni po javnom natječaju donosi im se rješenje o preostalim obvezama i pravima na temelju preostalog radnog vremena i u skladu s tim mijenja se i ugovor o radu odnosno sklapa aneks ugovora o radu. Mogu prijeći u drugu školu u skladu s člankom 79. ovog Zakona.

(5) Neraspoređenim zaposlenicima koji dopunjuju radno vrijeme u drugoj školi prema stavku (3) ovog članka svaka škola u kojoj su u radnom odnosu donosi rješenje o radnom vremenu u toj školi, s tim da škola u kojoj su primljeni na temelju javnog natječaja na neodređeno vrijeme sklapa aneks ugovora o radu o preostalom radnom vremenu na neodređeno vrijeme za tu školsku godinu, a škola u kojoj dopunjuju radno vrijeme donosi rješenje i sklapa ugovor o radu najkasnije do kraja tekuće nastavne godine. Prava iz radnog odnosa ostvaruju u svakoj školi razmjerno radnom vremenu. Postupak se provodi u skladu s važećim zakonom o radu. Mogu prijeći u drugu školu i u skladu s člankom 79. ovog Zakona.

(6) Evidencija o neraspoređenim zaposlenicima vodi se na temelju ugovora o radu kojim su primljeni na temelju javnog natječaja, a ravnatelj je dužan dostaviti Ministarstvu podatke najkasnije do 30. lipnja tekuće godine.

(7) Učitelj kojemu se ne može dopuniti norma na način iz stavka (3) ovog članka može biti raspoređen na radno mjesto pomoćnika u nastavi, ako ispunjava uvjete i ako je suglasan s tim rasporedom.

Članak 79

(Prelazak zaposlenika iz jedne škole u drugu)

(1) Zaposlenici primljeni na neodređeno vrijeme u osnovnim i srednjim školama Županije mogu prijeći iz jedne škole u drugu na slobodno radno mjesto za koje je potreban isti smjer i stupanj stručne spreme na razini Županije. Obrazložen zahtjev se podnosi Ministarstvu do 30. lipnja tekuće školske godine za sljedeću školsku godinu. Ministarstvo donosi rješenje do kraja tekuće školske godine koje se dostavlja zaposleniku. Ako je zahtjevu udovoljeno, dostavlja se i školama. Zahtjev se može podnijeti i ranije ako se tijekom školske godine pojavi slobodno radno mjesto.

(2) Uvjet za prelazak zaposlenika iz stavka (1) ovog članka je da je zaposlenik u školi zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u skladu s propisima kojima se regulira predmetna materija, najmanje na onoliko sati na koje mu se odobrava prelazak u drugu školu i da se to radno mjesto ne može popuniti na način propisan člankom 78. stavak (2) i (3) ovoga Zakona.

(3) Ako za prelazak na isto radno mjesto zahtjev podnese više osoba koje ispunjavaju uvjete, prednost ima zaposlenik koji ima više radnog staža u obrazovanju.

(4) Pravo zaposlenika iz stavka (1) ovog članka može se iskoristiti samo jednom.

Članak 79a

(Prelazak zaposlenika s jednog radnog mjesta na drugo u istoj školi)

(1) Zaposlenik škole koji je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme može prijeći s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto ukoliko ispunjava uvijete za to radno mjesto.

(2) Kriteriji i način prelaska iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se Pravilnikom o radu škole.

Članak 80

(Pripravnici i volonteri)

(1) Osobe koje prvi put zasnivaju radni odnos zasnivaju ga kao pripravnici.

(2) Osnovna škola može osobama bez radnog iskustva omogućiti osposobljavanje i bez zasnivanja radnog odnosa (volonteri).

(3) Na osobe bez radnog iskustva kojima se omogućava osposobljavanje primjenjuju se odredbe članaka 74., 75. i 76. ovog Zakona.

Članak 81

(Osposobljavanje pripravnika - učitelja i stručnih suradnika za samostalan rad)

(1) Pripravnički staž, u pravilu, traje godinu dana, ali ne kraće od nastavne godine. Nakon obavljenog pripravničkog staža pripravnik polaže stručni ispit.

(2) Osobi, koja vlastitom krivnjom ne položi stručni ispit u roku od godine dana, od dana kad je stekla uvjete za polaganje stručnog ispita, prestaje radni odnos u školi.

(3) Program pripravničkog staža i način polaganja ispita donosi ministar.

Članak 82

(Ukupne tjedne obveze zaposlenika škole)

(1) Ukupne tjedne obveze svih zaposlenika osnovne škole utvrđuju se u četrdesetsatnom radnom tjednu u skladu s nastavnim planom i kurikulom i u skladu s ostalim poslovima koji proizlaze iz neposrednog nastavnog i odgojno-obrazovnog rada i ostalih potreba škole.

(2) Tjedna norma neposrednog rada učitelja razredne nastave s učenicima iznosi broj sati propisan nastavnim planom za razrednu nastavu.

(3) Tjedna norma neposrednog rada učitelja predmetne nastave s učenicima iznosi do 24 sata.

(4) Normu za pojedini nastavni predmet, normu stručnih suradnika te ostale poslove koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada propisuje ministar.

Članak 83

(Praćenje i ocjenjivanje rada učitelja, stručnih suradnika i pomoćnika u nastavi)

(1) Rad učitelja, stručnih suradnika i pomoćnika u nastavi prati se i ocjenjuje.

(2) Učitelji i stručni suradnici mogu napredovati u struci i stjecati zvanje mentora i savjetnika.

(3) Postupak, način i kriterije praćenja i ocjenjivanja učitelja, stručnih suradnika i pomoćnika u nastavi propisuje ministar.

(4) Postupak i uvjete napredovanja te prava i obveze koje proizlaze nakon napredovanja učitelja i stručnih suradnika propisuje ministar.

(5) Učitelji, stručni suradnici i pomoćnici u nastavi koji dva puta uzastopno tijekom rada budu negativno ocijenjeni ne mogu dalje obavljati odgojno-obrazovni rad s učenicima i prestaje im radni odnos u školi.

(6) Odluku iz stavka (5) ovog članka donosi školski odbor na prijedlog ravnatelja škole. Osobe iz stavka (5) ovog članka ne mogu ponovo zasnovati radni odnos u osnovnoj školi, propisan člankom 79. stavak (1) i (3), u roku od godine dana od prestanka radnog odnosa.

(7) Postupak i uvjeti licenciranja učitelja i stručnih suradnika provodi se po posebnom propisu koji donosi ministar. Nakon provedenog postupka licenciranja svaki učitelj i stručni suradnik će kao uvjet za daljnji rad trebati imati licencu.

Članak 84

(Stručna i pedagoška usavršavanja)

(1) Učitelji, stručni suradnici i pomoćnici u nastavi imaju pravo i dužnost stručnog i pedagoškog usavršavanja.

(2) Program i organizaciju obveznih oblika usavršavanja donosi ministar.

(3) Predsjednik i članovi školskog odbora i ostali zaposlenici škole, pored zaposlenika iz stavka (1) ovoga članka imaju pravo stručnog usavršavanja. Program i organizaciju oblika usavršavanja donosi ministar.

Članak 85

(Liječnički pregledi zaposlenika škola i briga za psihofizičko zdravlje)

(1) Zaposlenici osnovne škole moraju se obvezno liječnički pregledati svake tri godine.

(2) Ako ravnatelj ocijeni da je zaposleniku narušeno psihičko i/ili fizičko zdravlje u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, predlaže školskom odboru imenovanje povjerenstva koje će utvrditi treba li zaposlenika uputiti na liječnički pregled i prije isteka roka iz stavka (1) ovog članka.

(3) Zaposleniku koji odbije izvršiti odluku o upućivanju na liječnički pregled prestaje radni odnos.

(4) Ako se liječničkim nalazom utvrdi da je psihičko i/ili fizičko zdravlje zaposlenika bitno narušeno i bitno umanjuje njegovu sposobnost za obavljanje odgojnoobrazovnog rada, ravnatelj donosi odluku o oslobađanju zaposlenika od neposrednog odgojno-obrazovnog rada.

(5) Osnovna škola je dužna zaposlenika iz stavka (4) ovog članka rasporediti na drugo odgovarajuće radno mjesto prema njegovoj preostaloj sposobnosti, stupnju i smjeru stručne spreme. Ako zaposlenik odbije raspored, prestaje mu radni odnos.

(6) Ravnatelj škole može zaposlenika škole, a ministar ravnatelja škole uputiti na test na psiho-aktivne supstance. Ukoliko odbije pristupiti testu, prestaje mu radni odnos.

(7) Ukoliko test na psiho-aktivne supstance bude pozitivan, a ne radi se o korištenju u svrhe liječenja zdravstvenih stanja, suspendira ga se i upućuje na liječenje od ovisnosti ili druge vrste rehabilitacijskih

postupaka. Za vrijeme suspenzije ima pravo na 80% svoje plaće. Ukoliko ne ode na liječenje od ovisnosti prestaje mu radni odnos.

Članak 86

(Tajnik škole)

(1) Svaka osnovna škola ima tajnika. Poslove tajnika može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme pravnog smjera, visoku stručnu spremu pravnog smjera stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij pravnog smjera po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova te koja ispunjava uvjete iz članka 74. ovog Zakona.

(2) Poslove tajnika propisuje ministar posebnim propisom.

Članak 87

(Ostali zaposlenici škole)

Administrativno-tehničke i pomoćne poslove koji se obavljaju u školi, stručnu spremu potrebnu za navedena radna mjesta, opis poslova i broj izvršitelja na tim poslovima propisuje ministar.

POGLAVLJE VI.

UPRAVLJANJE ŠKOLOM

Članak 88

(Statut osnovne škole)

(1) Osnovna škola ima statut.

(2) Statut škole donosi školski odbor, na način da školski odbor utvrđuje tekst statuta u formi prijedloga, i dostavlja ga Ministarstvu koje daje svoje primjedbe i sugestije, ako ih ima te ih dostavlja školskom odboru. Školski odbor je dužan izmijeniti tekst prijedloga statuta i dostaviti ga Ministarstvu na suglasnost. Nakon dobivene suglasnosti, školski odbor donosi statut.

(3) Statut i njegove izmjene i dopune moraju imati obrazloženje.

Članak 89

(Upravljanje školom)

(1) Osnovnom školom upravljaju ravnatelj škole i školski odbor.

(2) Školski odbor ima položaj i ovlaštenja tijela upravljanja, a ravnatelj poslovodnog tijela i stručnog rukovoditelja u skladu s ovim Zakonom.

(3) Školski odbor obavlja sljedeće poslove:

a) donosi godišnji program rada škole i usvaja izvješća o njegovoj provedbi

b) usvaja godišnja financijska izvješća o poslovanju škole

c) prati i usmjerava sveukupni rad škole

d) odlučuje o korištenju financijskih sredstava škole, stečenim vlastitim prihodima, donacijama i slično u skladu s važećim zakonom o riznici i statutom škole

e) raspisuje natječaj za prijem zaposlenika u radni odnos uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva

f) odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika na prijedlog ravnatelja

g) odlučuje po prigovorima kandidata po natječajima

h) odlučuje po žalbama na izrečene pedagoške mjere premještaja u drugi odjel i premještaja u drugu školu

i) odlučuje o zahtjevima zaposlenika za zaštitu prava iz radnog odnosa

j) imenuje i razrješava ravnatelja uz prethodnu suglasnost ministra

k) analizira opći uspjeh učenika i poduzima mjere za unapređenje uvjeta rada u školi

l) usvaja statut, pravilnike i druge opće akte škole na prijedlog ravnatelja

m) obavlja i druge poslove određene statutom škole.

(4) Sve odluke školskog odbora donose se na prijedlog ravnatelja. Predsjednik školskog odbora potpisuje odluku, a ravnatelj na temelju nje donosi rješenje.

Članak 90

(Ravnatelj škole)

(1) Ravnatelj je poslovodni i stručni pedagoški rukovoditelj škole.

(2) Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.

(3) Uz poslove utvrđene važećim zakonom o ustanovama, ravnatelj obavlja sljedeće poslove:

a) predlaže godišnji program rada škole i podnosi izvješće o realizaciji godišnjeg programa rada škole osnivaču, školskom odboru i Ministarstvu

b) predlaže školskom odboru statut i druge opće akte škole

c) daje školskom odboru prijedlog za zasnivanje i prestanak radnog odnosa zaposlenika

d) provodi odluke stručnih tijela i školskog odbora

e) posjećuje nastavu i druge oblike odgojnoobrazovnog rada, analizira rad učitelja i stručnih suradnika te osigurava njihovo stručno usavršavanje i osposobljavanje

f) planira rad i saziva sjednice učiteljskog vijeća

g) organizira roditeljske sastanke na razini škole

h) poduzima mjere propisane zakonom zbog neizvršavanja poslova ili zbog neispunjavanja drugih obveza iz radnog odnosa

i) surađuje s učenicima i roditeljima

j) surađuje s osnivačem, tijelima uprave, ustanovama i drugim tijelima

k) nadzire pravodobno i točno unošenje podataka u pedagošku dokumentaciju

l) obavlja raspoređivanje zaposlenika škole na određene poslove i zadatke, potpisuje dokumente iz svoje nadležnosti

m) prati i ocjenjuje rad učitelja, stručnih suradnika i pomoćnika u nastavi u skladu s pravilnikom iz članka 83. stavak (3) ovog Zakona

n) obavlja i druge poslove propisane statutom škole.

Članak 91

(Uvjeti za ravnatelja škole)

(1) Za ravnatelja osnovne škole može biti izabrana osoba koja, pored općih uvjeta ima:

a) završenu višu ili visoku stručnu spremu za učitelja ili stručnog suradnika stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili

b) ima završen najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova za učitelja ili stručnog suradnika

c) najmanje pet godina radnog iskustva na odgojnoobrazovnim poslovima u školi

d) potrebno pedagoško-psihološko-didaktičkometodičko obrazovanje u skladu s odredbama ovog Zakona i drugim propisima u Županiji

(2) Ravnatelj se bira na temelju javnog natječaja koji raspisuje školski odbor uz prethodno pribavljenu suglasnost ministarstva i objavljuje u najmanje jednom dnevnom tisku. Mandat ravnatelja traje četiri godine i može biti ponovo imenovan.

(3) Ravnatelja imenuje i razrješava školski odbor uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra, osim u slučaju iz stavka (6) ovog članka.

(4) Ako osoba imenovana za ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove učitelja odnosno stručnog suradnika u školi, na njegov zahtjev ugovor o radu miruje do prestanka mandata.

(5) Ako se predsjednik sindikalne podružnice, skupštine sindikata ili županijskog sindikata kandidira za ravnatelja ili imenuje za pomoćnika ravnatelja, podnosi ostavku na mjesto navedene funkcije.

(6) Ministar može razriješiti ravnatelja i prije roka na koji je imenovan ako utvrdi da ne ispunjava ovim Zakonom ili drugim propisima utvrđene obveze.

(7) U slučaju razrješenja ravnatelja ili ako školski odbor ne može dati prijedlog za imenovanje ravnatelja, ministar imenuje vršitelja dužnosti ravnatelja na rok koji ne može biti duži od šest mjeseci.

Školski odbor je dužan raspisati natječaj najkasnije tri mjeseca prije isteka ovog roka. Ako i nakon isteka roka od šest mjeseci od imenovanja vršitelja dužnosti ravnatelja, iz opravdanih razloga, školski odbor ne provede proceduru imenovanja ravnatelja, ministar može ponovno imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja na još najviše šest mjeseci. Za vršitelja dužnosti ravnatelja može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za ravnatelja.

(8) Za vrijeme obavljanja dužnosti vršitelj dužnosti ravnatelja ima sve ovlasti ravnatelja.

(9) Ravnatelj osnovne škole koju je osnovala fizička ili pravna osoba imenuje se ili razrješava na način utvrđen aktom o osnivanju ili statutom škole.

(10) Ocjena rada ravnatelja podrazumijeva nadzor i ocjenu vršenja njegovih dužnosti utvrđenih ovim Zakonom. Ministar ocjenjuje rad ravnatelja najmanje svakih dvanaest mjeseci. Ocjena rada temelji se na rezultatima postignutim u realizaciji poslova predviđenih opisom radnog mjesta i ciljevima koji su dati za određeno vremensko razdoblje. Način i kriterije za ocjenjivanje ravnatelja donosi ministar.

(11) Rezultati ostvareni u obavljanju poslova u određenom razdoblju ocjenjuju se sljedećim ocjenama: ne zadovoljava, zadovoljava, uspješan i izuzetno uspješan.

(12) Ako su dvije uzastopne ocjene rada ne zadovoljava ministar razrješava dužnosti ravnatelja.

(13) Sva prava i obveze ravnatelja, odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja, prestaju istekom mandata na koji je imenovan.

Članak 92

(Pomoćnik ravnatelja)

(1) Osnovna škola ima pravo na radno mjesto pomoćnika ravnatelja:

a) ako ima 300 i više učenika ili

b) ako radi u dvije smjene.

(2) Pomoćnik ravnatelja je osoba koja pomaže ravnatelju u obavljanju svih poslova koje obavlja ravnatelj, a posebice u njegovoj odsutnosti te obavlja i ostale poslove po nalogu ravnatelja.

(3) Pomoćnik ravnatelja može biti osoba koja ispunjava uvjete za učitelja ili stručnog suradnika te ima najmanje tri godine radnog iskustva na odgojnoobrazovnim poslovima u školi.

(4) Pomoćnika ravnatelja imenuje školski odbor na prijedlog ravnatelja na mandat od četiri godine koji ne može biti duži od mandata na koji je imenovan ravnatelj.

(5) Pomoćnik ravnatelja se bira iz reda učiteljskog vijeća.

(6) Ako osoba imenovana za pomoćnika ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove učitelja ili stručnog suradnika u školi, na njegov zahtjev ugovor o radu miruje do prestanka mandata, a ako ima ugovor o radu na određeno vrijeme na poslovima učitelja ili stručnog suradnika, mandat pomoćnika ravnatelja traje do isteka ugovora o radu na određeno vrijeme.

(7) Školski odbor, na prijedlog ravnatelja, može razriješiti pomoćnika ravnatelja i prije roka na koji je imenovan ako utvrdi da ne ispunjava ovim Zakonom ili drugim propisima utvrđene obveze.

Članak 93

(Izbor članova i sastav školskog odbora)

(1) Školski odbor osnovne škole ima pet članova.

(2) Svi članovi školskog odbora biraju se na temelju javnog natječaja koji raspisuje Ministarstvo. Obavijest o javnom natječaju s naznakom gdje je objavljen cjeloviti tekst javnog natječaja, objavljuje se u najmanje jednom dnevnom tisku, a cjelovit tekst javnog natječaja na Web stranici Ministarstva.

(3) Sastav školskog odbora je:

a) jedan član - predstavnik Vlade

b) jedan član - predstavnik osnivača

c) dva člana - predstavnici učiteljskog vijeća

d) jedan član - predstavnik roditelja učenika škole.

(4) Nakon provedene procedure natječaja, Ministarstvo dostavlja nadležnim tijelima liste kandidata koji ispunjavaju uvjete natječaja kako bi mogli dati prijedloge za imenovanje članova školskog

odbora, osim u slučaju kada se na javni natječaj prijavio jednak broj kandidata koliko je traženo javnim natječajem, koji ispunjavaju sve uvjete natječaja. Ako nadležna tijela ne dostave prijedloge za članove školskog odbora u roku od 15 dana od dana prijema liste kandidata ili u slučaju kada se prijavio jednak broj kandidata koliko je traženo javnim natječajem, koji ispunjavaju sve uvjete natječaja, ministar imenuje članove s navedene liste.

(5) Po dobivenim prijedlozima, ministar rješenjem potvrđuje imenovanje članova školskog odbora i nakon toga školski odbor može početi s radom.

(6) Uvjete za člana školskog odbora propisuje Ministarstvo.

(7) Članu školskog odbora iz reda roditelja škole prestaje mandat u trenutku prestanka školovanja učenika u toj školi.

(8) Školski odbor privatnih osnovnih škola ima pet članova od kojih dva člana bira učiteljsko vijeće iz reda učitelja i stručnih suradnika na temelju javnog natječaja koji raspisuje škola. Jednog člana biraju roditelji/skrbnici učenika škole iz reda roditelja na temelju javnog natječaja koji raspisuje škola, a dva člana imenuje osnivač škole. Nakon izbora odnosno imenovanja svih članova, osnivač škole rješenjem potvrđuje izbor odnosno imenovanje svih članova školskog odbora i školski odbor počinje s radom.

(9) Članovi školskog odbora biraju predsjednika školskog odbora na prvoj sjednici većinom glasova od ukupnog broja svih članova školskog odbora.

(10) Članovi školskog odbora imenuju se na vrijeme od četiri godine, a mogu biti ponovno birani. Ako netko od članova školskog odbora bude razriješen prije isteka tog roka ili mu prestaje pravo obnašanja dužnosti člana školskog odbora, novi član imenuje se na razdoblje do isteka mandata na koji je imenovana većina preostalog školskog odbora.

(11) Školski odbor o pitanjima iz djelokruga svog rada odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova školskog odbora.

(12) Rad u školskom odboru je dobrovoljan i besplatan, a pravo na naknadu, visinu naknade i način isplate naknade troškova dolaska na sjednice školskog odbora utvrđuje Vlada posebnim propisom.

(13) Sastav školskog odbora mora odražavati nacionalni sastav zajednice u kojoj škola djeluje i poštivati načelo ravnopravnosti spolova.

(14) Ravnatelj ne može biti član školskog odbora, niti bilo koja osoba koja je s ravnateljem u srodstvu do drugog stupnja u ravnoj ili pobočnoj liniji.

(15) Pomoćnik ravnatelja, ako ga škola ima, ne može biti član školskog odbora.

(16) Ako se predsjednik ili član školskog odbora kandidira za ravnatelja ili bude imenovan za pomoćnika ravnatelja, podnosi ostavku na mjesto predsjednika ili člana školskog odbora, ako je predsjednik ili član školskog odbora u istoj školi.

(17) Ravnatelj škole je dužan izvijestiti Ministarstvo o potrebi izbora odnosno imenovanja novih članova školskog odbora najmanje tri mjeseca prije isteka mandata školskog odbora. Ako je došlo do razrješenja dužnosti predsjednika i/ili člana/članova školskog odbora, ravnatelj škole je dužan izvijestiti Ministarstvo o potrebi izbora odnosno imenovanja novih članova školskog odbora u roku od 15 dana od dana razrješenja.

Članak 94

(Razrješenje dužnosti školskog odbora i imenovanje povjerenstva)

(1) Ako školski odbor ne obavlja poslove iz djelokruga svog rada u skladu sa zakonom ili te poslove obavlja na način koji onemogućava redovito poslovanje i djelatnost škole, ministar razrješava dužnosti člana/članove i/ ili predsjednika školskog odbora za koje utvrdi da ne obavlja/ju poslove iz svojih nadležnosti u skladu sa zakonom. U slučaju da se ne razriješi cijeli školski odbor, ministar može imenovati samo člana/članove, umjesto razriješenog/razriješenih.

(2) Nakon razrješenja školskog odbora ili u slučaju isteka mandata školskog odbora, a ako novi nije imenovan, ministar imenuje

tročlano povjerenstvo, koje ima ovlaštenja školskog odbora, osim prava na imenovanje ili razrješenje ravnatelja.

(3) Ovlaštenja povjerenstva su privremena i traju do izbora novog školskog odbora, a najduže šest mjeseci.

(4) Ministar može razriješiti dužnosti člana/članove školskog odbora na njegov/njihov osobni zahtjev.

Članak 95

(Stručna tijela škole)

(1) Stručna tijela u osnovnoj školi su učiteljsko vijeće, razredno vijeće i stručni aktivi.

(2) Učiteljsko vijeće je najviše stručno tijelo škole. Članovi učiteljskog vijeća škole su učitelji, stručni suradnici, ravnatelj i pomoćnik ravnatelja, ako ga škola ima. Ravnatelj škole je ujedno predsjedatelj učiteljskog vijeća te u tom smislu vodi sjednice i potpisuje akte učiteljskog vijeća.

(3) Učiteljsko vijeće odlučuje i rješava o svim pitanjima koja su u nadležnosti struke.

(4) Učiteljsko vijeće donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova učiteljskog vijeća.

(5) Razredno vijeće je stručno tijelo škole koje čine svi učitelji koji predaju u određenom razredu i razrednici.

(6) Razredno vijeće odlučuje i rješava o pitanjima iz djelokruga stručnih poslova vezanih za jedan razred.

(7) Stručni aktivi su stručna tijela škole sastavljena od učitelja istih ili srodnih predmeta.

(8) Djelokrug rada stručnih tijela propisuje se statutom osnovne škole.

(9) Razrednik je učitelj koji vodi razredni odjel. Poslovi razrednika propisuju se statutom škole.

Članak 95a

(Županijski stručni aktivi)

(1) Županijske stručne aktive čine učitelji istih ili srodnih predmeta u svim školama u Županiji ili stručni suradnici iste ili slične struke u svim školama u Županiji.

(2) Djelokrug rada, način formiranja i opis poslova županijskih stručnih aktiva iz stavka (1) ovog članka Ministar propisuje Pravilnikom.

POGLAVLJE VII.

PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA

Članak 96

(Pedagoška dokumentacija, evidencija i obrazovne isprave)

(1) U školi se vodi pedagoška dokumentacija i evidencija o učenicima, o realizaciji nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, upisa i ispisa učenika, praćenju, ocjenjivanju i uspjehu učenika, pedagoškim mjerama i ispitima.

(2) Matična knjiga, svjedodžba, uvjerenje o uspjehu učenika u tijeku školske godine i prijepis ocjena su javne isprave.

(3) Podaci u pedagoškoj dokumentaciji, evidenciji i obrazovnim ispravama mogu se upisivati elektronički ili pisano na papiru, osim matične knjige koja, i ako se vodi elektronički, obvezno se vodi i pisano na papiru.

(4) U propisanim obrascima pedagoške dokumentacije i evidencije, jedinstveni matični broj učenika i podatci o nacionalnosti koriste se u obrascima upisnog lista učenika, matičnoj knjizi učenika i elektroničkoj matičnoj knjizi.

(5) Podatak o nacionalnosti učenika može se koristiti i u ostalim obrascima pedagoške dokumentacije i evidencije, uz suglasnost roditelja/skrbnika.

(6) Naziv, sadržaj i način vođenja pedagoške dokumentacije, evidencije i obrazovnih isprava i način obrade podataka o jedinstvenom matičnom broju i nacionalnosti učenika Ministar propisuje pravilnikom.

Članak 97

(Knjižice i svjedodžbe)

(1) Učeniku se kod upisa u osnovnu školu izdaje učenička knjižica.

(2) U učeničkoj knjižici, za učenike od prvog do petog razreda, evidentira se uspjeh u tijeku nastave i druga zapažanja o njegovu radu i uspjeh na kraju nastavne godine.

(3) Učenicima od šestog do devetog razreda izdaje se uvjerenje na kraju prvog obrazovnog razdoblja te na kraju nastavne odnosno školske godine svjedodžba o ostvarenom uspjehu.

(4) Svjedodžba devetog razreda je javna isprava o završetku osnovne škole.

Članak 98

(Čuvanje pedagoške dokumentacije i evidencije)

(1) Osnovna škola trajno čuva matičnu knjigu i ljetopis škole.

(2) Razredna knjiga i evidencija o ispitima čuva se deset godina.

Članak 99

(Zaštita matičnih i osobnih podataka)

Matični i osobni podatci moraju biti zaštićeni od zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili pristupa u skladu s odredbama propisa koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

POGLAVLJE VIII.

NADZOR NAD RADOM OSNOVNE ŠKOLE

Članak 100

(Nadzor osnovne škole)

(1) Nadzor nad provođenjem odredbi ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Stručno-pedagoški nadzor nad radom osnovne škole obavlja nadležni zavod za odgoj i obrazovanje u skladu s ovim Zakonom.

(3) Upravni nadzor nad radom osnovne škola i drugih ustanova koje obavljaju osnovnoškolsko obrazovanje obavlja županijski prosvjetni inspektor.

POGLAVLJE IX.

ZAŠTITA PRAVA I KAZNENE ODREDBE

Članak 101

(Postupci zaštite načela definiranih ovim Zakonom)

(1) Prijave za kršenje načela definiranih ovim Zakonom podnose se mjerodavnoj obrazovnoj ustanovi ili županijskom prosvjetnom inspektoru koji utvrđuje opravdanost kršenja i rješenjem nalaže njegovo otklanjanje.

(2) Daljnja procedura vođenja postupka iz stavka (1) ovog članka provodi se u skladu s odredbama važećeg zakona o prosvjetnoj inspekciji i važećeg zakona o upravnom postupku.

(3) Protiv osoba koje se ponašaju suprotno ovom Zakonu stegovni postupak može pokrenuti škola, županijski prosvjetni inspektor ili Ministarstvo.

Članak 102

(Novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5000,00 KM kaznit će se za prekršaj ravnatelj škole ili druga odgovorna osoba:

a) ako škola započne s radom prije nego je dobila suglasnost Ministarstva - članak 15. i 17.;

b) ako škola izvodi nastavu po nastavnom planu i kurikulu kojeg nije donio ministar - članak 23.;

c) ako upiše učenika bez uvjerenja o uspjehu učenika tijekom godine - prijepisa ocjena koju popunjava škola iz koje je došao - članak 45. stavak (7);

d) ako omogući da se sredstva ostvarena prometom proizvoda i usluga učenika ne koriste isključivo za rad učeničke zadruge i učeničkog društva - članak 37.;

e) ako se u školi upotrebljavaju udžbenici koje nije odobrio ministar - članak 41. ili

f) ako primi uposlenika u radni odnos u skladu sa člankom 77. ili s njim sklopi ugovor o djelu bez suglasnosti Ministarstva u školu koja se financira iz Proračuna Županije.

(2) Novčanom kaznom od 1000,00 KM do 10000,00 KM kaznit će se za prekršaj škola kao pravna osoba:

a) ako škola započne s radom prije nego je dobila suglasnost Ministarstva - članak 15. i 17.;

b) ako škola izvodi nastavu po nastavnom planu i kurikulu kojeg nije donio ministar - članak 23.;

c) ako upiše učenika bez uvjerenja o uspjehu učenika tijekom godine - prijepisa ocjena koju popunjava škola iz koje je došao - članak 45. stavak (7);

d) ako omogući da se sredstva ostvarena prometom proizvoda i usluga učenika ne koriste isključivo za rad učeničke zadruge i učeničkog društva - članak 37.;

e) ako se u školi upotrebljavaju udžbenici koje nije odobrio ministar (članak 41.) ili

f) ako primi uposlenika u radni odnos u skladu sa člankom 77. ili s njim sklopi ugovor o djelu bez suglasnosti Ministarstva u školu koja se financira iz Proračuna Županije.

(3) Novčanom kaznom od 100,00 KM do 5000,00 KM kaznit će se roditelj, odnosno skrbnik, koji bez opravdanog razloga ne upiše dijete u školu ili mu ne omogući redovito pohađanje nastave.

(4) Po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka odlučuje nadležni općinski sud za prekršaje.

POGLAVLJE X.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 103

(Provedbeni propisi)

(1) Provedbene propise na temelju ovoga Zakona ministar donosi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pedagoške standarde i normative donosi Vlada u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Podzakonski propisi doneseni prije stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se do donošenja novih podzakonskih propisa u

skladu s ovim Zakonom, osim ako su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 104

(Usklađivanje poslovanja škole)

(1) Osnovna škola dužna je uskladiti opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od šezdeset dana od dana stupanja na snagu.

(2) Osnovna škola je dužna obaviti izbor članova školskog odbora u skladu s odredbama članka 93. ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Osnovna škola je dužna obaviti izbor ravnatelja u skladu s odredbama ovog Zakona u roku od tri mjeseca od imenovanja školskog odbora.

Članak 105

(Zatečeni zaposlenici)

(1) Svi zaposlenici osnovne škole, koji su stekli odgovarajuće zvanje i zasnovali radni odnos na neodređeno vrijeme prije stupanja na snagu ovog Zakona nastavljaju s obavljanjem poslova svog radnog mjesta u toj školi i nakon stupanja na snagu ovog Zakona, bez obzira na stupanj stručne spreme ako su ispunjavali uvjete prema važećem zakonu u vrijeme zasnivanja radnog odnosa.

(2) Zaposlenici osnovne škole koji su zasnovali radni odnos na neodređeno radno vrijeme, a završili su dodiplomski studij i imaju 180 ili 240 ECTS bodova dužni su završiti diplomski studij, koji nosi 300 ECTS bodova, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona. U suprotnom im prestaje radni odnos u toj školi nakon isteka tog roka.

Članak 106

(Prestanak primjene važenja ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje vrijediti Zakon o osnovnom školstvu (Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj: 6/04, 8/04, 8/08, 10/08, 14/08, 12/11, 6/13, 23/14 i 17/16).

Članak 107

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke.

Samostalni članci Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj školi

("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 11/2024)

Članak 20

(Usklađivanje poslovanja škole)

Osnovna škola dužna je uskladiti opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 21

(Rok za donošenje provedbenih propisa)

(1) Ministar će donijeti sljedeće provedbene propise na temelju ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

a) Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima uz konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke, Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke i Centrima za socijalni rad u Županiji Zapadnohercegovačkoj iz članka 60. stavka (5) ovog Zakona,

b) Pravilnik o Smjernicama za postupanje školskih ustanova u slučajevima ugroze s neželjenim posljedicama iz članka 60. stavka (6) ovog Zakona.

c) Pravilnik o Protokolu o pokretanju psiholoških kriznih intervencija iz članka 60. stavka (7) ovog Zakona.

d) Pravilnik o izboru učenika generacije iz članka 65a. stavka (2) ovog Zakona.

e) Pravilnik o djelokrugu rada, načinu formiranja i opisu poslova Županijskih stručnih aktiva iz članka 95.a stavka (2) ovog Zakona,

f) Pravilniko sadržaju, obliku i načinu vođenja pedagoške dokumentacije, evidencije i obrazovnih isprava i obrade podataka o jedinstvenom matičnom broju učenika i nacionalnosti u osnovnoj školi iz članka 96. stavka (6) ovog Zakona.

(2) Međuinstitucijski protokol o postupanju u slučajevima nasilja u školama Županije Zapadnohercegovačke iz članka 60. stavka (8) ovog Zakona zajednički donose ministri, gradonačelnici i načelnici te ravnatelji, iz članka 60. stavka (9) ovog Zakona, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 22

(Način okončanja započetih postupaka)

Postupci koji su započeti, a nisu okončani prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj školi ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 20/17) i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega.

Članak 23

(Primjena Nastavnih planova i programa i ostalih postojećih podzakonskih propisa)

Nastavni planovi i programi i ostali podzakonski propisi doneseni prije stupanja na snagu ovog Zakona primjenjuju se do donošenja novih nastavnih planova i kurikula i ostalih podzakonskih propisa u skladu s ovim Zakonom, osim ako su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 24

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".